

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS, 70^e JAARGANG NO.8, AUGUSTUS 2009

ONZE VOGELS

1^e plaats fotowedstrijd
Frans Donders

© 2009

De ontwikkeling van de pastel mutatie bij de zebra vink

De pastel mutatie bij de zebra vink is sinds eind veertiger jaren van de vorige eeuw bekend. In de loop van de tijd is door de liefhebbers de pastelmutatie met bijna alle andere mutaties gecombineerd. Dit heeft regelmatig tot verrassingen geleid. Vaak was het resultaat van dergelijke combinaties onverwacht. Nu, dat in de laatste jaren de pastelmutatie is gecombineerd met de oranjeborstmutatie, ontstaan opnieuw kleurslagen die er anders uitzien dan verwacht. Ook de pastelcombinaties met de blackface- en zwartwangmutatie geven fraaie en verrassende resultaten. Voor een deel zien deze kleurslagen er anders uit dan in de standaardreizen van de N.B.v.V. beschreven. De vraag die nu voor ons ligt is of de keuzes die we voor het uiterlijk van pastelcombinaties hebben gemaakt nog steeds de juiste zijn? Het is daarom goed de werking van de pastelmutatie eens wat diepgaander te bespreken en vervolgens een aantal vragen op te stellen. Vragen die we als zebra vinkliefhebbers in de komende tijd zullen moeten beantwoorden wanneer we de mogelijkheden van de combinatiekweek met de pastelmutatie maximaal willen benutten.

Waar zorgt de pastelmutatie voor:

De pastelmutatie zorgt voor een reductie van zowel het eu- als het phaeomelanine. Een reductie van 70% zorgt in de praktijk voor de meest egaal gekleurde exemplaren. Dit blijft een indicatie maar de pastel is op zijn best als de kleurdiepte overgoten is en er geen contrasten zichtbaar zijn. Een typisch kenmerk waar een pastel altijd aan te herkennen is zijn de donkere staartblokken die tweekleurig zijn, waarbij de bovenzijde een iets diepere kleur laat zien dan de onderzijde van het blok.

Het ontstaan van de pastelmutatie:

Hoewel we er niet geheel zeker van zijn gaan we er vanuit dat de eerste pastel zebra vink begin veertiger jaren van de vorige eeuw geboren is uit een stam bruine zebra vinken. De eigenaar van deze stam was Fred Lewitzka uit Australië. Een kleuromschrijving van deze zebra vink, de pastel grijze, maakt melding van "bleek grijsblauw" en in combinatie met de bruine, zijn toen ook de eerste pastel bruine geboren. Fred Lewitzka was niet onder de indruk van deze kleurlagen en verkocht ze aan Levitt Hunt uit Sydney, die met deze zebra vinken met zekerheid in de eerste helft van de veertiger jaren van de vorige eeuw heeft gekweekt. Ook zijn er vogels van Fred Lewitzka en Levitt Hunt in België en Zuid-Afrika terechtgekomen waarna ze verder over de wereld zijn verspreid. Zoals vaak bij een nieuwe mutatie is er niet altijd direct duidelijkheid over de nageving waardoor de pastel in het begin verschillende namen kende, zoals blauw, witwang, zilver-

was over de vogelliefhebbers dan dat nu het geval is.

In de eerste uitgave van de officiële "kleurstandaard zebra vinken" van de TC-NBvV in 1965 werd de naam dominant zilver, voor de pastel grijze en dominant crème, voor de pastel bruine gebruikt. In 1982 werd de benaming pastel ingevoerd, dit is gebruikelijk voor een mutatie waarbij het melanine voor ongeveer 50% wordt gereduceerd. In de jaren hierna waren tijdens de verschillende tentoonstellingen regelmatig pastel zebra vinken te bewonderen, echter de populariteit bij de kwekers van deze kleurslag was vaak kortstondig. Hiervoor zijn verschillende oorzaken aan te voeren, de al eerder aangehaalde onduidelijkheid over de vererving en vooral de grote variatie in kleuregaliteit en kleurdiepte. Het was en is erg moeilijk om het juiste koppel samen te brengen. Een koppel dat enigszins redelijk gekleurde pastel grijze of bruine jongen geeft. Begin jaren negentig ontstond de situatie dat tijdens een NZC show een zeer sterk opgebleekte en een zeer matig opgebleekte pastel bruine zebra vink de hoogst

PvdH: Pastel grijs, deze foto laat goed het verschil in reductiemogelijkheden van de pastelmutatie zien. De NZC heeft voor de lichte, de meer overgoten, vorm gekozen

blauw, zilver en dominant zilver. Deze laatste naam, dominant zilver, kwam in opkomst nadat algemeen bekend geworden was, dat deze mutatie autosomaal dominant vererfde. De oorzaak dat het enige tijd duurde dat de naam dominant zilver gebruikt werd moet men zoeken in het feit dat kennis van de erfelijkheid midden vorige eeuw veel minder verspreid

mogelijke punten scoorde, waarna door de keurmeesters de lichte vogel als winnaar werd aangewezen. Voor veel liefhebbers was dit een niet te begrijpen situatie. Het gevolg is, in 1992, het verleggen van de eis van 50% reductie van het melanine naar een reductie van $\pm 70\%$. Deze beslissing, die leden van de NZC op voordracht van haar technische commissie

nam, is belangrijk geweest in het stijgen van de populariteit van de pastelmutatie. Deze verhoging van de reductie levert een meer overgoten kleur op en daardoor ook een grotere kans op een betere kleurregelmaat. Toen de NZC de keurmeestervereniging dit besluit voorlegde was er nauwelijks twijfel over het nut en werd het besluit dan ook zonder meer overgenomen en bekrachtigd.

De eerste verrassing.

Lange tijd werd de combinatie van pastel met bleekkrug of masker gezien als een niet gewenste combinatie. De combinatie van twee reducerende factoren kon volgens de toenmalige inzichten geen fraaie aansprekende vogels opleveren. Men ging er vanuit dat de kleur en tekening dermate waren opgebleekt dat de tekening nauwelijks meer als zodanig was waar te nemen.

Toen in 1979 tijdens het COM-Wereldkampioenschap te Breda een pastel bleekkrug grijze man van Alois van Mingeroot uit België wereldkampioen werd was de verrassing groot. In die tijd was er nog maar één wereldkampioen zebra-vinken bij de enkelingen en één wereldkampioen zebra-vinken bij de stammen, dus dat was best iets bijzonders. Deze fraai ogende zebra-vink was duidelijk een pastel bleekkrug grijze met een selectief gekweekte kleurdiepte van de tekening. De oogstreep, borst- en staarttekening was zeer donker, dus nauwelijks door de pastel mutatie beïnvloed en de wangvlekken en flanken waren zeer sterk tot crèmeachtige kleuren opgebleekt. Deze uitslag, nota bene in Nederland, gaf natuurlijk uit diverse hoeken de nodige commotie. Maar de toenmalige TC-NZC zag er direct ook de positieve kanten van in en dat was de

aanleiding tot het ontstaan van een selectieve pastel bleekkrug grijze, die als alles op zijn plaats valt, een moeilijk te kloppen combinatie is. De combinatie van pastel en masker kwam wat moeilijker op gang. Bij deze combinatie is het zo dat alleen de mannen een aanwinst zijn op de TT, mits er dezelfde eisen aan gesteld worden als aan de pastel bleekkrug, dus met een pastel (overgoten) kleurdiepte van de lichaamskleur en daarbij de selectieve kleurdiepte van de tekening. De pastel masker grijze pop zal op haar best een slechte masker grijze zijn en is daarom in de standaard-eisen van de NBvV niet opgenomen.

Een tussentijdse conclusie:

In de standaard-eisen van de zebra-vink kennen we op dit moment een tweedeling in pastel keurslagen.

- 1) Groep 1: Voor de pastel in combinatie met grijze of bruine keurslagen geldt een reductie van ongeveer 70% van zowel het eu- als phaeomelanine in de kleurveervelden en in de tekening. Dit geeft volledig overgoten gekleurde zebra-vinken met zo min mogelijk contrast. Het grootste probleem hierbij is de oogstreep. De bevedering van de oogstreep van de wildvorm zebra-vink bevat een zeer grote hoeveelheid eumelaninekorrels. Ook als de pastelmutatie hier zo'n 70% van reduceert blijft deze oogstreep nog relatief donker gekleurd en zorgt nog vaak voor contrast met de kleurveervelden.
- 2) Groep 2: Voor de pastel in combinatie met bleekkrug of masker keurslagen geldt een reductie van ongeveer 70% van zowel het eu- als phaeomelanine in de kleurveervelden. In de tekening wordt het eumelanine zo weinig mogelijk gereduceerd en het

phaeomelanine zo veel mogelijk. Dit geeft overgoten zebra-vinken met erg veel contrast door de diep gekleurde oog-, snavelstrepen, borst- en staarttekening en de zeer licht gekleurde wangvlekken en flanken.

De ontwikkeling:

- 1) De laatste jaren wordt regelmatig de mutatiecombinatie van pastel en oranjeborst gekweekt, ook de pastel oranjeborst zwartborst blackface is al enige keren te zien geweest. Bij de combinatie van pastel en oranjeborst valt op dat pastelmutatie harder aangrijpt op de wangvlek en borststreek en veel minder hard aangrijpt op de driehoek oog- en snavelstreep en de buikstreek (in het geval ook de blackface mutatie is ingekweekt). Het gevolg is dus dat we vogels zien die, ondanks dat het keurslagen uit groep 1 zijn, toch contrasten ontwikkelen in de tekening. Deze contrasten zijn aansprekend en zouden uitgebuit kunnen worden in een aantal heel fraaie keurslagen. We vragen ons af:
 - a) Is het verschil in tekeningreductie bij de pastel oranjeborst structureel?
 - b) Willen we, nu of in de toekomst, als het verschil in tekeningreductie bij de pastel oranjeborst structureel blijkt te zijn, dit uitbuiten en vastleggen in een aantal keurslagen, ook als dit in tegenstelling is tot de reductieomschrijving van de groep 1 keurslagen?
- 2) Een andere ontwikkeling is het koppelen van de pastel- en de blackface mutatie al dan niet samengevoegd met de zwartborstmutant. Wat opvalt is dat we regelmatig met hoge punten gewaardeerde zebra-vinken op de shows aantreffen in deze combinaties.

PO: Een koppel pastel bleekkrug grijze van een goede kwaliteit.

PO: Een pastel oranjeborst zwartborst blackface bruine, wat opvalt is de reductie van de wangvlekken die overeenkomt met de borstkleur, en de oogstreepkleur welke gelijk is aan de uitlopende buikkleur en flanken.

Het zijn zebravinken die aanspreken en zeker op de show niet mistaan. Wat blijkt is dat deze vogels op de keper beschouwd niet voldoen aan de standaard. Het zijn pastel zebravinken uit groep 1, de reductie van kleur- en tekeningveervelden zou 70% moeten zijn, echter doordat de blackface-mutatie (evt in combinatie met de zwartborstmutatie) erg veel eumelanine in de driehoek snavel- oogsteep, borst en buik af zet is de pastelmotatie niet meer in staat dit te reduceren tot overgoten kleurnuances. We vragen ons dus af:

c) Is de contrasterende kleur van de drie-

3) Ook worden we de laatste tijd geconfronteerd met de kleurslag pastel zwartwang, evt in combinatie met blackface. Hier zorgt de zwartwangmutatie voor een grote concentratie zwart eumelanine in de wangen en flanken van de betreffende kleurslagen en ook nu weer kan de pastelmotatie onvoldoende ingrijpen om deze zwarte kleur te reduceren tot een overgote kleur. Regelmatig tonen de zwartwangpastel kleurslagen uit groep 1 dan ook ruimschoots contrast tussen kleur en tekening. De vraag is nu:

e) Dient bij de zwartwang pastel kleur-

slagen, uit groep 1, de reductie van de door de zwartwangmutatie gekleurde tekeningonderdelen gereduceerd te worden tot een overgoten kleurniveau?

f) Wanneer we bovenstaande positief beantwoorden, hoe zorgen we dan voor voldoende verschil met de deze kleurslagen in combinatie met de bleekrugmutatie uit groep 2?

Het zal duidelijk zijn dat we als zebravinkliefhebbers, Nederlandse Zebravinken Club en keurmeesters ons opnieuw moeten bezinnen over de een aantal keuzes die van belang zijn voor de toekomst van de pastelmotatie in combinatie met mutaties die een hoge concentratie melanine in de tekening veroorzaken.

Namens de TC-NZC.
Peter Wijgerde en Berend Bosch.
Foto's van Piet Onderdelinden en Pieter van den Hooven.

PvdH: pastel zwartborst blackface grijs. Een fraaie vogel die de wangvlekken wat meer zou mogen laten uitvloeien. Wat opvalt is de nauwelijks gereduceerde zwarte tekeningkleur. We zouden in de huidige standaard verwachten dat het in plaats van zwart dit een gereduceerde grijze kleur zou.

hoek snavel- oogsteep, borst en buik bij de pastel (zwartborst) blackface kleurslagen acceptabel en is dit gewenst?

d) Willen we bovenstaande, nu of in de toekomst, verwoorden in de standaard van de zebravinken als dit gezien wordt als een positieve ontwikkeling, ook als dit in tegenstelling is tot de reductieomschrijving van de groep 1 kleurslagen?

PvdH: Pastel zwartwang grijs, het vleugeldek mag wat meer egaal zijn maar wel is de op eumelanine gebaseerde tekening, hoewel nog iets contrastrijk, al vrij goed gereduceerd in kleur.

Ook dit jaar wordt de grootste zebravinkenshow van de wereld georganiseerd door de TT Commissie van de NZC. Zij hopen op 2500 zebravinken in de wedstrijdklasse en 800 in de verkoopklasse. Dit alles vindt plaats in de Veenendaalhal, Nijverheidsweg 8, 3903 AP Veenendaal .Tel. 0318 524125. De show is geopend op: donderdag 1 oktober van 20.00 – 22.30 uur (ook de uitreiking van het nieuwe zebravinkenboek), vrijdag 2 oktober van 10.00 – 17.00 uur, zaterdag 3 oktober van 10.00 -17.00 uur (tevens de clubdag van de NZC), zondag 4 oktober van 10.00 – 16.00 uur. U bent van harte welkom op dit evenement.

Roodwangtimalies. De ouders met het pas uitgevlogen jong.
De foto's zijn gemaakt door Jolanda van Dam.

Fokverslag van mijn Roodwangtimalies - *Liocichla phoenicea*

Door Jolanda van Dam.

In mei 2009 was ik in de gelegenheid om een koppel roodwangtimalies te kopen. Toen ik bij de verkoopster aankwam keek ik mijn ogen uit, wat een volières met heel veel verschillende soorten insecteneters. Na ongeveer 10 volières te hebben gezien met allemaal een koppel waar wel een verhaal aan vast zat, stond ik plotseling bij de volière waar de roodwangen in zaten. En daar zag ik ze, ik schrok gewoon van het formaat! Wat een mooie forse exemplaren waren dat!

Daar hoefde ik niet lang over na te denken. Er werd mij verteld dat ze één keer twee eieren hadden gehad maar doordat ze te vaak gestoord waren geweest, hadden ze het nest in de steek gelaten. Snel werd de koop gesloten en gingen de vogels mee naar huis.

Thuis aangekomen werden ze in hun volière geplaatst en om ze te laten wennen aan hun nieuwe omgeving heb ik ze eerst maar eens even een week met rust gelaten. Het voer bestond uit een goed merk universeelvoer, dagelijks vers fruit zoals appel, druiven, aardbeien, peer en wat

wildzangzaad. Dagelijks kregen ze een paar meelwormen en 4 wasmoten, één keer per week krekels of red runners. En wat ze zelf nog aan insecten vingen in de goed beplante volière met onder andere coniferen, klimop, een druif en een grote vlierbes.

Begin juni zag ik de man baltsen doordat hij toch wel heel raar om de pop heen sprong, snel werden er 5 verschillende nesten gegeven en allerlei soorten nestmateriaal. Bij de oude eigenaar had ik het nest wel gezien, welke in een takkenbezem die op zijn kop in de grond was gestoken was gebouwd met alleen kokosvezel, maar ik dacht ik geef ze van alles wat, dan zien we wel. En jawel hoor, ze gingen gelijk over tot inspectie van de verschillende nesten en de volgende dag zag ik dat ze aan het slepen waren. Op 6 juni lag er het eerste ei, blauw van kleur met bruine stippels, in een mooi nest gemaakt van kokosvezels. Het hooi, dierenhaar en gemengd kanarie nestmateriaal hadden ze links laten liggen. Op 9 juni heb ik nog een keer voorzichtig gekeken en toen lagen er 3 eieren. De pop bleef er nu ook vast op broeden, ze vond het

VOGELBOEKHANDEL J & J

Tel. 0341-260382, website: www.vogelboekhandel.nl
E-mail: info@vogelboekhandel.nl

Te bestellen door overmaking van het bedrag op Rabobankrekening 347580904, t.n.v. Vogelboekhandel J&J, te Nunspeet, o.v.v. het bestelnummer. Alle prijzen zijn inclusief portokosten binnen Nederland.

 <p style="font-size: small;">Kleurkanaries kweken en tentoonstellen B101 € 26,75</p>	 <p style="font-size: small;">Onkruiden Zaden, insecten en bessen H099 € 23,00</p>	 <p style="font-size: small;">Papageaien en Parkieten C399 € 41,75</p>	 <p style="font-size: small;">De Gouldamadine A129 € 49,25</p>
--	---	--	---

niet leuk dat ik haar stoorde (wat kunnen die tekeer gaan zeg), maar gelukkig ging ze daarna weer snel terug op haar nest. Als de pop het nest verliet om te badderen of te eten, ging de man verder met broeden. 25 juni, 17 dagen later vond ik de pop wel heel onrustig op haar nest zitten, ze ging telkens staan om even onder haar te kijken en ging dan gelijk weer zitten. Na nestcontrole bleken er twee jongen te zijn geboren. Ik had niet eerder meer gekeken omdat ik bang was dat ze weer hun eieren in de steek zouden laten, dus ik wist ook niet of ze wel bevrucht waren.

Het levende voer werd wat aangepast en ze kregen nu krekels nr. 5 en buffalowormpjes, goed bepoederd met een mengsel van insectenpoeder van Aves met kalk. Alleen kon ik niet constateren of de jongen ook gevoerd werden, de pop zat wel met voer in haar snavel boven het nest maar ik denk dat de jongen te zwak waren om goed te sperren, want telkens slikte ze het zelf door. De volgende dag ben ik toch maar weer gaan kijken en zag toen dat er één jong overleden en de tweede heel zwak was, het tilde zijn kopje niet eens meer op. Ik heb toen met een pincet een paar buffalowormpjes klein gemaakt en het kleintje gedwongen om zijn snavel open te doen. Hij slikte het wel heel snel door, dus de hoop was weer gewekt. Dit werd heel de dag vol gehouden, elk uur ging ik de kleine voeren en lag hem daarna toen weer terug in het nest zodat de pop hem warm kon houden.

De pop had totaal geen moeite met mijn bemoeienis want na iedere voeding kreeg zij ook weer iets toegestopt. De volgende dag ging ik bibberend de volière weer in, ik hoopte dat hij nog zou leven, want zo'n nacht duurt wel erg lang voor zo'n kleintje. Gelukkig hij leefde nog, en na hem nog 3 keer zelf gevoerd te hebben begon hij ook goed te sperren zodra hij beweging voelde aan het nest. De pop ging daarna ook regelmatig met een lege snavel weer terug naar de voerbak, dus ik had het idee dat het voeren nu wel lukte.

Ik heb het toen met arendsogen overgelaten aan de ouders want hij sperde goed. Op 8 juli vloog er een kleine versie van zijn ouders zonder staart en heel schuw uit. Via verschillende takjes begon hij gelijk aan zijn eerste reis naar boven.

De ouders waren helemaal in paniek en maakten een kabaal van jewelste, dus ik ben maar even uit de tuin weggebleven. Ook de Japanse nachtegale in de volière ernaast waren helemaal van slag, want de alarmroep van een roodwangtimalie is dezelfde als die van de Japanse nachtegale, dus die dachten wat gebeurde daar. De volgende dag heb ik de kleine geringd, met 5.4 mm. Dit heb ik bewast na het uitvliegen pas gedaan omdat zijn start toch al niet zo lekker was verlopen en ik bang was dat de ouders de kleine uit het nest zouden gooien met een dergelijk vreemd ding aan zijn poot.

Het is nu 30 juli 2009 en het gaat prima met mijn mini timalie. Zijn staart heeft hij inmiddels en de ouders hebben voor de 2e keer weer 3 eieren in het oude nest liggen.

Mijn fokseizoen kan nu niet meer stuk, dit had ik niet zo snel verwacht, en dat ondanks het niet voeren op de eerste dag!

Ik vermoed dat het voor de ouders ook de eerste keer was dat ze jongen hadden en gewoon nog niet wisten wat ze hiermee aan moesten.

Noot redactie.

Normaal moet er geringd worden met 4 mm en op een leeftijd van 4-5 dagen. Het beste is om de ring van tevoren zwart te maken.

NeophemaStudiedag

24 oktober 2009

Het is zover de Neophemastudiedag komt eraan, en u bent van harte uitgenodigd !!

Deze dag is bestemd voor alle liefhebbers van de Neophema en Neopsephotus soorten.

We hebben een dag vullend programma samengesteld.

09:00 uur tot 10:00 uur inschrijven van de vogels.

10:00 uur start keuring en lezing.

De lezing zal dit jaar verzorgd worden door de firma Refona

Deze firma is bekend van de natuurlijke vijand van de bloedluis, de roofmijt (Dutchy's).

Aan het eind van de lezing is er ruimte voor vragen en verder te discussiëren.

12:00 uur pauze met Brabantse koffietafel.

13:00 uur start vogels bespreking.

Uit alle groepen vogels die in de ochtend gekeurd zijn worden de meest

opvallende vogels besproken door de keurmeester die de vogel gekeurd heeft.

Nadat de vogels besproken zijn is er natuurlijk nog gelegenheid om met elkaar van gedachte te wisselen, en de vogels te bewonderen.

We hopen op veel inzendingen zodat we met elkaar er weer een gezellige en leerzame dag van kunnen maken.

Adres: Huis ten Halve, Kruisstraat 60, 4707 RC Roosendaal.

Voor meer informatie: www.neophemastudiegroep.nl

Secretariaat:
Frans Broeren,
Molenstraat140,
4731 HH Oudenbosch,
Tel:0165 31 41 79,

Op bezoek bij Een vogelliefhebber in het land.

Op bezoek bij Rita en Wim van Bakel

De directe aanleiding om eens op bezoek te gaan was de vraag of ik een keer een lezing zou willen houden voor de regio Limburg van de PSC in Brunssum. Ik werd door Rita uitgenodigd om al in de middag te komen zodat er genoeg tijd zou zijn om de vogels te bekijken. Na een rit van 225 km, het laatste deel door het fraaie Limburgse heuvelland zetten Tom en Tom mij af voor de deur bij de familie van Bakel. Aan de koffietafel komt het gesprek natuurlijk al snel op de vogels ook al omdat de volleres mooi in het zicht in de tuin staan. Nu draait bijna het gehele dagelijkse leven om de vogels want er is altijd wel iets te doen: er moeten jongen gevoerd worden, schoonmaken, er moet iets gebouwd of verbouwd worden. Dat is niet altijd zo geweest want de familie heeft samen vroeger veel met hun catamaran gezeild en op hoog niveau. Elk vrij weekend waren ze op het water te vinden, ook het beroemde Rondje Texel hebben ze gezeild. Door een blessure van Wim werd dat verder onmogelijk en daarna hebben ze zich volledig gestort op de vogelliefhebberij.

De vogels.

De voorkeur van Wim en Rita gaat uit naar kakatoes en valkparkieten. In hun bestand zitten verschillende koppels Rosé-, Inca-, witkuif-, geelkuif en Ducorps-kakatoes. Verder wordt nog gekweekt met een koppel opaline prachtrosella's en wat grijze roodstaartpapegaaien. De kakatoes horen tot hun favorieten vanwege de schoonheid van de vogels en de vertrouwelijke omgang. De valkparkieten zijn sinds ongeveer zes jaar in hun bezit en zijn afkomstig uit een oorspronkelijke lijn met importvogels waarin alleen wildkleur uit wordt gekweekt. Dit zijn dus zuivere vogels waaruit geen mutanten worden gekweekt. Het valt natuurlijk niet echt mee om deze lijn zuiver te houden omdat er nog maar weinig zuivere vogels in Europa zijn. Bloedverversing is haast onmogelijk.

Het vogelverblijf.

De vogels zijn ondergebracht in verschillende ruimten. De vogels die het meeste geluid produceren worden in de binnenruimtes gehouden.

- De vluchten in de tuin zijn voorzien van een loopgang achter de vluchten langs, van waar uit gevoerd kan worden, nestcontrole gedaan kan worden en waar je de vluchten in kunt gaan. De vluchten zijn 4,5 meter lang en variëren in breedte van 1 tot 1,6 meter. Het geheel is volledig overdekt behalve ongeveer de laatste meter aan de voorzijde zodat de vogels op zijn tijd en naar eigen wens kunnen genieten van een regenbuitje. Daar is een stevige zitstok gemonteerd boven een gazon bodem, ongeveer een meter boven de grond. Ontlasting valt daar doorheen op een laag grind. De vluchten zelf blijven op deze manier schoner en om dat deel schoon te maken hoeft je ook niet de vlucht in. De voorzijde kan geheel worden afgesloten door ramen in kunststofkozijnen. 's Avonds gaan de ramen dicht, dit geeft bescherming tegen katten en andere roofdieren en het scheidt ook in het geluid mochten de vogels zich eens willen uitleven.
 - Onder het huis is een kweekruimte met vluchtjes voor enkele koppels o.a. grijze roodstaarten
 - In het huis is ook nog een aparte kamer voor enkele kweekvluchten, waarin o.a. de geelkuifkakatoes en een koppel opaline prachtrosellas met jongen.
 - De jonge vogels die met de hand moeten worden grootgebracht zitten ook binnenshuis in een kast met verwarming en verlichting.
- Vanuit de keuken kunnen een aantal vogels in de gaten gehouden worden op een monitor waarop verschillende camera's zijn aangesloten. Op de foto ziet u een incakakatoe die na een aflossing op het nest met eieren plaats neemt.

Alle kooien, hokken, broedblokken etc. zijn door Wim zelf gebouwd. Vanwege het knaagvermogen van de vogels bestaat alles uit aluminium profiel en een stevige gaasoort. Hout is ook met aluminium of gaas beschermd. De manier van bouwen en afwerken verraaft de ervaring van de kweker, bijvoorbeeld de inloopsluit bij de vluchten, waaraan een deur met deurdranger voorkomt dat er per ongeluk vogels kunnen ontsnappen. Om je vogels beter te leren kennen moet je veelvuldig de vogels observeren. Dat heeft er toe geleid dat Wim voor de kakatoes nestblokken met 2 gescheiden ingangen heeft gemaakt. Sommige mannen kunnen nog al eens fel zijn tegen de poppen ook als ze in het nest zitten. Met een dubbel invlieggaat kunnen de poppen beter weggelopen.

Verzorging.

De voeding van de kakatoes is aangepast aan de behoeften van de verschillende soorten. Rosé kakatoes zijn veel meer graaneters dan de andere (witte) kakatoes. Hun voeding moet minder vet zijn. Daarom heeft Wim een eigen zaadmengsel samengesteld zonder zonnepitten. De Rosé's krijgen dit magere mengsel. Voor de andere soorten wordt er een zg. Premium mengsel aan toegevoegd van Slaats. Ook andere merken hebben zo'n Premium mengeling. Jonge Rosés krijgen in hun eerste levensjaar ook het wat zwaardere mengsel om goed uit te kunnen groeien en worden daarna overgezet op het wat schralere mengsel. Er wordt gerantsoeneerd zodat de vogels het gehele mengsel op moeten nemen. Er zijn zeker bij de rosé kakatoes 2 aparte voerbakken per koppel omdat de mannen altijd eerst gaan eten en er dus de lekkere(vette) dingen uithalen. De pop zou te kort komen als er maar 1 bak voer gegeven zou worden. Volgens Wim eten Rosé's ook in de natuur niet samen maar steeds een stukje uit elkaar. Er worden geen vitamines etc. uit potjes

gebruikt. Wim zegt de voordelen daarvan nog niet te hebben ondervonden. De vogels krijgen wel regelmatig groenten en fruit. Ook hier blijkt weer de aparte voorkeur van de Rosé's. Die lusten alleen sla, wat appel en af en toe wat zoete wortel. Maar als er tegelijkertijd groen en zaad gegeven wordt dan gaan ze toch eerst van het zaad eten. De andere soorten krijgen groentes en fruit zoals het seizoen dat biedt. De witte soorten hebben graag fruit. Inca kakatoes voeren graag paardenbloem aan hun jongen vanwege het melkachtige sap in de stengels.

Het eivoer wordt aangevuld met kiemzaad dat bestaat uit een "Zootjes" mengeling voor duiven van Slaats, aangevuld met tarwe en haver. De manier van het kiemen van zaden vond ik nogal apart. Rita heeft zelf op papier gezet hoe het werkt:

Kiemzaad.

"Wij hebben allemaal ervaring met kiemzaad maken maar dit gaat niet altijd naar wens!! Vaak komt het voor dat kiemzaad verzuurd of te nat is. Dit kan problemen opleveren bij onze vogels. Wij hadden al diverse dingen uitgeprobeerd maar steeds liepen we toch tegen die problemen aan van het verzuren.

Nu heb ik iets geleerd van een clubgenoot die al jaren lang ervaring heeft met het kweken van kromsnavels. Hij heeft een wasmachine-trommel (de trommel is van een bovenlader wasmachine) in de grond gezet en daar kiemt hij al jaren met succes het kiemzaad in. Het gaat zo in z'n werk: ik was het zaad eerst goed en dan zet ik het in het water in de koelkast. Daar blijft het tussen de 8 en 24 uur staan. Het verzuren komt door de temperatuur wisselingen en dit vermijd ik nu omdat het kiemzaad in de koelkast staat te weken. Daar is normaal altijd de zelfde temperatuur. Als het kiemzaad is geweekt dan spoel ik het goed uit en doe het in een netje van open structuur. De open structuur zorgt er voor dat er lucht bij kan en het water er uit kan lopen. Ik zelf heb een netje gekocht van een visvijverfilter. De kosten zijn ook nihil. Het kan ook met vliegen gaas. Je draait dan gewoon een touw er om en klaar is Kees.

Ik leg het kiemzaad dan in de trommel die bij ons is ingegraven in de tuin. We laten het daar liggen totdat het gekiemd is. Het ligt aan de temperatuur die er op dat moment in de grond is hoelang het kiemproces duurt. Het kiemzaad begint te kiemen als de grondtemperatuur 7 graden is. Hoe hoger de temperatuur in de

grond is hoe vlugger het kiemt. Het maakt niet uit of het nu 3 dagen in de grond ligt, het kiemzaad ruikt altijd fris en is mooi droog. Het voordeel van in de grond kiemen is dat de aarde de zaden op natuurlijke wijze laat kiemen.

Maar even een paar tips:

- de trommel mag niet met grondwater water in aanraking komen, deze moet boven het grondwater blijven.
 - als je een moestuin hebt, ga dan niet spuiten met gif. Dit kan dan in het kiemzaad komen te zitten. Daar zijn onze vogels niet blij mee en ik denk wij ook niet als we onze vogels op de rug hebben liggen. Met ander woorden zet de trommel op een veilige plek.
- In de natuur wroeten onze vogels ook graag in de grond, dus geen angst voor ziektes. Als dat zo zou zijn geweest dan hadden wij allang problemen met onze kromsnavels gehad. Onze vogels zijn gezond en monter en ziekten vrij. Succes met het kiemen. Rita."
- Verder zijn grit, maagkiezel, sepia en jodiumblokken altijd aanwezig. Als bodembedekking wordt schelpengrit gebruikt.

Handopfok.

Bij voorkeur moeten de vogels hun eigen jongen grootbrengen. Alleen als het niet anders kan wordt overgegaan op handopfok. De jongen worden in een grote plastic zeef gedaan, met onderin absorberend materiaal om de ontlasting op te vangen. Verder wordt

er in de zeef een klein handdoekje gedraaid om de jonkies steun te geven. Ze voelen zich daardoor prettiger en behaaglijker. Deze zeef wordt in een kast met automatische temperatuurregeling geplaatst.

Als voeding wordt Versele Laga gebruikt. A21 voor de rosé kakatoes en A19 met een hogere energiewaarde (wat vettiger) voor de andere soorten. Het wordt aangemaakt volgens het voorschrift dat op de verpakking is vermeld. Het mengsel wordt in de koelkast bewaard en wordt vóór het voeren op de gewenste temperatuur van 37 tot 42 graden gebracht. Wim warmt het op tot 42 graden want het koelt redelijk snel weer af. Het voor wordt in een spuit gedaan (zie foto) en de jongen worden gevoerd. Na het voeren worden de jongen nauwkeurig schoongemaakt en teruggeplaatst. Regelmatig worden de jongen gewogen om de groei in de gaten te houden.

Tentoonstellingen.

Rita en Wim tonen ook graag hun vogels op tentoonstellingen. Rita is bestuurslid van de PSC, regio Limburg waar ze jaarlijks hun vogels laten zien. De vogels worden van tevoren goed verzorgd en in conditie gebracht. Niet alleen de kakatoes maar ook de valparkieten. Kenmerkend in hun lijn zijn de fraaie volle kuiven en het goede postuur van deze valparkieten (zie foto). Op de Landelijke PSC-shows van 2007 en 2008 en op Vogel2008 en 2009 in januari heeft u enkele vogels uit deze lijn kunnen bewonderen. De kroon op het werk was drie maal goud op de COM-show in Hasselt. Ik ga er van uit dat hun vogels ook op de landelijke PSC-show op 25 en 26 september in het Duivensportcentrum in Apeldoorn te bewonderen zullen zijn en ik wens ze daar veel succes.

Tenslotte:

Graag wil ik Rita en Wim bedanken voor hun gastvrije ontvangst. Het was heel gezellig. Rita blijkt ook heel lekker te kunnen koken. Het konijn met asperges smaakte prima. Rita en Wim zijn echte vogeliefhebbers die met hart en ziel met hun hobby bedrijven en alles voor hun vogels over hebben. Het belang van de vogel staat voorop. Je ziet het ook aan de manier hoe de vogels reageren op hun aanwezigheid. Sommige vogels zijn zelfs handtam. Rita en Wim, bedankt voor jullie kijkje achter de schermen. Jullie hebben geen geheimen achtergehouden. Ik hoop dat ik alles goed heb kunnen opschrijven zodat anderen er hun voordeel mee kunnen doen.

Na het eten zijn we naar Brunssum gereden voor de ledenavond van de Limburgse afdeling van de PSC, waar het gezellig druk was. Toen ik ver na middernacht weer thuis kwam had ik een heel prettig gevoel overgehouden aan dit uitje. Limburg bedankt!

Piet Onderdelinden.

Een rondreis door West- Australië – Deel 2: de Stanleyrosella

Van 20-10-2008 tot 08-11-2009 heb ik samen met Herman Kremer, Australië kenner en auteur van verschillende boeken over parkieten en papegaaien, een rondreis gemaakt door West Australië. Een unieke mogelijkheid omdat Herman vele mooie 'vogelplekjes' weet en binnen Australië verschillende kwekers kent. Hij had dan ook de hele reis zo voorbereid dat we van dag tot dag naar een logeeraadres reden waar we een grote verscheidenheid aan (bijzondere) vogels mochten verwachten. Ook stonden een paar bezoeken aan kwekers op het programma. Voor mij betekende dit dat ik mij gedurende de hele reis helemaal kon focussen op de vogels van West- Australië. In een aantal delen doe ik hierover verslag. In dit deel stel ik graag de Stanleyrosella aan u voor.

Inleiding

De Stanley rosella behoort tot het geslacht *Platycercus* en kent twee ondersoorten, te weten:

- *Platycercus icterotis icterotis* - Stanleyrosella
- *Platycercus icterotis xanthogenus*

Uiterlijke kenmerken en geslachtsonderscheid

Platycercus icterotis icterotis

Formaat: 27 cm.

Ringmaat: 5,5 mm.

Geslachtsonderscheid: Man en pop zijn uiterlijk van elkaar te onderscheiden. De pop is duidelijk minder intensief van kleur en in het algemeen kleiner dan de man. Bij de poppen komen vaak in de buikveren en op de kop groene veertjes voor. De kop en het onderlichaam van de pop zijn daarom veel meer groen dan bij de man. Daarnaast hebben de poppen veelal ook een kleinere wangvlek.

Man en pop: Bij beide geslachten zijn de schedel, hals, borst en buik helderrood van kleur. De flanken zijn vaak iets lichter rood van kleur, terwijl ze tevens gele veren bezitten. De wangen zijn diep geel. De zwarte veren van nek, rug en vleugels zijn overwegend groen omzoomd. Vaak zijn de zwarte veren in de nek gedeeltelijk rood omzoomd. De ogen zijn bruin, de snavel is hoornkleurig grijs en de poten zijn grijsbruin van kleur.

pop bij 'Pump Hill' met groene omzaming

Platycercus icterotis xanthogenus

Formaat: 27 cm.

Ringmaat: 5,5 mm.

Geslachtsonderscheid: Zie bij *P. i. icterotis*.

Man en pop: Qua kleur wijkt *P. i. xanthogenus* niet zoveel af van de nominaatvorm. De wangen zijn bij deze soort minder uitgesproken geel. De zwarte veren van de rug en vleugels zijn met rood omzoomd (Bij *P. i. icterotis* is dit groen). Bij de pop is deze rode omzaming minder dan bij de man.

man met overwegend rode omzaming

De Stanleyrosella in West - Australië

Mijn eerste kennismaking met de Stanleyrosella, in dit geval de nominaatvorm, *P. i. icterotis*, was na een bezoek aan 'Lake Seppings'. Dit is een meerpje bij Albany. De omtrek van het meerje is 2,7 km, en het is zo ingericht dat je er omheen kunt wandelen. In totaal komen er 107 verschillende soorten vogels voor, waaronder veel watervogels. De

pop bij 'Gloucester tree' met groene omzaming

meest in het oog springende vogel die ik daar zag was de red-winged fairy-wren (*malurus elegans*). Een vogeltje zo groot als het winterkoninkje maar met prachtige fluorescerende kleuren. In een van de volgende delen zal ik dit vogeltje aan u voorstellen. In 1888 was dit gebied een botanische tuin dat in 1900 tot beschermd 'natural wetland' werd

man bij 'Gloucester tree' met vrijwel groene omzoming

verklaard. In de jaren tachtig werden door de Apex Club van Albany initiatieven ondernomen om rond het meertje een 'vogel wandelpad' aan te leggen. Dit werd in 2004 gerealiseerd. Toen we tegen een uur of half zes 'Lake Seppings' verlieten en weer in de auto zaten op weg naar ons logeeraadres in Albany zagen we voor het eerst Stanleyrosella's tijdens onze reis. In dit geval een paartje. Een hele belevenis om deze prachtige vogels in hun natuurlijke leefomgeving te zien.

De meeste Stanleyrosella's zag ik echter op de 15e dag van mijn verblijf in Australië. Tijdens een bezoek aan 'Gloucester tree'. Zoals in deel 1 al gememoreerd, een park met een grote eucalyptusboom waarin je via spijlen, die er vroeger in aangebracht waren, naar boven kunt klimmen. Vroeger deed de boom dienst als uitkijkpost. De mensen konden dan zien of er ergens brand was en zondig alarm slaan. Herman had drie jaar eerder dit park ook al eens bezocht en toen gezien hoe mak de vogels in het park waren. Vogels, waaronder Stanleyrosella's gingen toen gewoon op de hand zitten bij de bezoekers van het park. Eenmaal op de parkeerplaats aangekomen zagen we al Stanleyrosella's in een boom zitten. Herman pakte het zakje vogelzaad dat we hadden meegenomen en deed wat van het zaad op zijn hand. In een mum van tijd had hij Stanleyrosella's, Twenty-eights en duiven op zijn handen en hoofd zitten. Het bleek een prima gelegenheid om vele foto's van verschillende Stanleyrosella's te maken. Tegen de middag reden we terug naar ons logeeraadres waar we ook nog een groot aantal foto's van Stanley's konden maken.

Opvallend

Wanneer je de literatuur er op na slaat wordt in vrijwel alle gevallen aangegeven dat de nominaatvorm een groene omzoming rond de zwarte veren op de rug heeft en *P. i. xanthogenus* een rode. Nu ik de nominaatvorm zelf in zijn verspreidingsgebied heb mogen aanschouwen wil ik graag opmerken dat er maar heel weinig mannelijke Stanleyrosella's voorkomen met een volledige groene omzoming!! Bij de poppen is dit duidelijk anders. Daar heb je wel een groot aantal exemplaren met een vrijwel volledige groene omzoming op nek en rug. Vrijwel alle mannelijke vogels laten een rode omzoming zien, die vanuit de nek in meer of mindere mate overgaat naar de rug. Om dit te verduidelijken heb ik, van verschillende gefotografeerde Stanley's in Australië, een aantal foto's

man bij 'Gloucester tree' met gedeeltelijke rode omzoming

bij dit artikel geplaatst. Van alle gefotografeerde mannelijke vogels was er slechts één die een vrijwel groene nek en rug had. Ook deze foto heb ik bij dit artikel geplaatst. Als ik naar mijn eigen Stanleyrosella man in de voliëre kijk dan wijkt deze nauwelijks af van de vogels in Australië. Ook deze man laat, net als het merendeel van de vogels in Australië, een gedeeltelijke rode omzoming zien in de nek. Vroeger heb ik een man gehad die in de nek en op grote delen van zijn rug een rode omzoming toonde. Ook hiervan heb ik een foto bijgevoegd. Helaas zijn we er niet toe gekomen om de ondersoort *P. i. xanthogenus* in zijn verspreidingsgebied op te zoeken. Deze vogel moet volgens verschillende auteurs een rode omzoming hebben op de rug en de vleugels. Persoonlijk denk ik dat bij deze vogels waarschijnlijk de rode omzoming overheerst maar dat de meeste vogels ook een gedeeltelijke groene omzoming zullen laten zien. Ik verwacht dat dit ongeveer zo zal zijn als de afgebeelde vogel met overwegend rode omzoming. Het is naar mijn mening niet allemaal zo zwart wit als in de meeste vogelboeken wordt vermeld (ook in mijn eigen trouwens). Wat geldt voor de Twenty-eight, dat er namelijk maar weinig exemplaren zuiver groen op de buik zijn (zie deel 1 van deze artikelen reeks), geldt bij de Stanleyrosella voor de (volledig) groene omzoming. Je moet ze met een lantaartje zoeken!! De standaard van de Stanleyrosella, zoals opgesteld door de Keurmeestervereniging Tropische vogels en Parkieten van de NBvV, maakt ook

man bij 'Pump Hill' met gedeeltelijke rode omzoming

Vogel

copy

man bij 'Gloucester tree' met gedeeltelijke rode omzoming

onderscheid in een (volledig) groene en een (volledig) rode variëteit. Wat mij betreft hoeft dit niet te worden herzien. De kweek (uitdaging) kan immers gericht zijn op selectieve kweek van vogels met een zoveel mogelijke groene dan wel rode omzoming? Het mag echter duidelijk zijn dat dit dan (mannelijke) Stanleyrosella's zijn die afwijken van het merendeel van de vogels in Australië. Het grootste deel van de mannelijke populatie *P. i. icterotis* in Australië laten immers een omzoming zien die zowel groen als rood is?

Voeding

Stanleyrosella's, zo heb ik gemerkt, zoeken hun voedsel veelal op de grond. Vaak zag ik ze de worteltjes en de zaden van grassen en onkruiden eten. Maar ook zag ik ze de zaden, vruchten, bladknoppen en bloesems van verschillende struiken en bomen nuttigen.

De voeding in gevangenschap

Als basisvoeding kan aan Stanleyrosella's een goede zaadmengeling voor grote parkieten gegeven worden. Om tot een volwaardige voeding te komen kan aan het zaadmengsel een 'krachtvoermengsel' van geweekt kiemzaad en eivoer/universeleivoer (1:1) toegevoegd worden (één afgestreken theelepeltje per twee vogels). Verder dienen dagelijks afwisselend vruchten en groenten te worden verstrekt. In de periode dat de vogels jongen hebben is het belangrijk dat ze de beschikking hebben over dierlijke eiwitten. Het eiwitpercentage van het krachtvoer moet dan ongeveer op 20% liggen. Omdat de meeste commerciële eivoeders dit eiwitgehalte niet halen is het verstandig dit aan te vullen. Dit kan bijvoorbeeld door 250 gram gekookte koolvis te mengen met een kilo eivoer en of een eetlepel melkpoeder te mengen met een kilo eivoer. Extra dierlijke eiwitten kunnen eventueel ook verstrekt worden in de vorm van bijvoorbeeld meelwormen. Echter niet meer dan ongeveer vier meelwormen per jong per dag. Bij een tekort aan dierlijke eiwitten zien we vaak dat de vogels hun jongen onvoldoende voeden en uiteindelijk zelfs in de steek laten. Naast bovenstaande voeding is het noodzakelijk dat de vogels dagelijks de beschikking hebben over vers en fris bad- en drinkwater en mogen ook vogelmineralen (grit), sepia en maagkiesel niet ontbreken.

Karakter

Het karakter van de Stanleyrosella wordt door verschillende auteurs als rustig en prettig aangeduid. Als ik naar mijn eigen Stanley's kijk dan ben ik het met deze stelling eens. Ik heb jaren diverse stelletjes tropische vogels bij Stanleyrosella's in de volière gehad en nooit problemen ondervonden

Huisvesting

Stanleyrosella's zijn als winterhard te beschouwen. Wel ben ik van mening dat een volière waarin deze vogels worden gehouden een goed afgesloten en droog nachtverblijf dient te bezitten. De buitenvolière dient een lengte van 3 à 4 m te hebben en ± 1 m breed te zijn. Zelf houd ik

de vogels in buitenvolières van 5 m lang en 1 m breed. Daarnaast zijn alle rennen bij mij uitgevoerd met dubbel gaas en bezitten ze allemaal een apart nachtverblijf. Een goede afmeting voor het nachtverblijf is 1,5 m lang, 1 m breed en 2 m hoog. De buitenvolière het best gemaakt worden van metaal, bijvoorbeeld aluminium. Vergeet niet een portaal of sluis aan te brengen. Stanleyrosella's zijn goede vliegers en in het algemeen vliegsvlug. Een portaal of sluis zorgt ervoor dat de vogels in een onbewaakt moment niet kunnen ontsnappen. Als voliëregas kan gekozen worden voor een afmeting van 19,0 x 19,0 x 1,45 mm. De vliegopening die toegang geeft tot het nachtverblijf dient een doorsnede te hebben van ca. 20 x 20 cm. Zorg ervoor dat deze af te sluiten is door middel van een schuifluikje. Het is het gemakkelijkst als dit te bedienen is aan de voorzijde van de volière. Het is verstandig om de buitenvolières voor de helft te overdekken, bijvoorbeeld met golfplaten. De vogels hebben op deze manier altijd een droge plaats in de buitenvolière. Het biedt u tevens de mogelijkheid om in de buitenvolière broedblokken op te hangen. Het niet beschutte deel van de buitenvolière geeft de vogels de mogelijkheid om bij regenval een douche te nemen. De vloer van de volière kan het best gemaakt worden van beton of cementtegels. Hierover kan eventueel zand, schelpen of iets anders gestrooid worden.

Kweek

Als nestgelegenheid kan een nestblok verstrekt worden met een afmeting van 40 à 50 cm hoog, een bodemoppervlak van 18 x 18 cm en een invleggat van 6 cm doorsnee. Het is verstandig meerdere nestblokken te verstrekken zodat de vogels zelf hun keuze kunnen maken. Ook nestblokken met andere afmetingen worden wel geaccepteerd. Over het algemeen zijn ze hier niet al te kieskeurig in. Om hen te helpen bij het in- en uitgaan van het blok is het aan te raden de binnenzijde onder het invleggat te voorzien van een strookje gaas of krammen. Bij het plaatsen van het nestblok is het verder van belang het blok zo te hangen dat het invleggat naar het donkerste gedeelte van de volière is gekeerd. Als nestmateriaal dient een mengsel van boshumus en houtspaanders in het blok te worden aangebracht. Ook kunnen stukken vermolmd hout gegeven worden. Die worden dan door de vogels geheel stukgeknagd waardoor een prima bodembedekking ontstaat. Het eerste teken dat de man paarlustig wordt, is het spreiden van de staartveren en het zogenaamde staartschudden (het horizontaal heen en weer slaan van de gespreide staart). De balts bestaat verder uit lokroepen, waarbij de man de vleugels enigszins laat afhangen en zijn borstveren opzet. In deze stemming zal hij veel belangstelling tonen voor de opgehangen nestblokken. Als de pop zijn voorbeeld volgt en langere tijd in het nestblok blijft is dat een teken dat de keuze is bepaald. Opgemerkt dient te worden dat in de broedperiode de mannetjes de gewoonte hebben achter hun pop aan te jagen; dit blijft meestal echter zonder ernstige gevolgen. Hou dit echter wel goed in de gaten! In de tijd die dan komt zullen er (nog) diverse paringen plaatsvinden. Als de vogels eenmaal in dit stadium van het broedproces zitten zal het leggen van het eerste ei meestal niet lang meer op zich laten wachten. De eieren worden om de dag, en veelal in de vroege ochtenduren, gelegd. Gemiddeld bestaat een legsel uit vijf stuks, die alleen door de pop worden bebroed. De eieren zijn wit van kleur. Dit is overigens bij vrijwel alle holenbroeders het geval omdat ze niet gecamoufleerd hoeven te worden voor eventuele vijanden. Tijdens het broeden verlaat de pop twee tot drie keer per dag het nest om zich te ontlasten. Na 20 tot 21 dagen wordt het eerste jong geboren. Het is aan te bevelen in deze periode extra dierlijke eiwitten (zie bij 'Voeding') te geven. In hun natuurlijke leefomgeving eten de vogels namelijk ook insecten en larven van insecten, die worden verkregen door het verwijderen van boomschors en verrot hout. De eerste tien dagen worden de jongen overwegend door de pop gevoerd. Daarna, als de jongen sneller beginnen te groeien, neemt ook de man hieraan deel. De jongen verlaten na ongeveer vijf weken het nest en worden daarna nog enkele weken door de oudervogels (bij)gevoerd.

A. van Kooten

Literatuur: Papegaaien en parkieten – Adri van Kooten

Bron: Herman Kremer

Website: www.vogelproblemen.nl

Speciaalclub Insect- en Vruchtenetende vogels

Aangesloten bij de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Brilvogels

Algemeen

We kennen ze allemaal deze levendige vogeltjes. Het zijn op zich onopvallende vogeltjes met overwegend een geel- en groengekleurd verenpakje. Ze danken hun naam aan de opvallende ring van witte veertjes rondom hun ogen. Deze ring is verschillend van breedte. Bij een aantal soorten is hij onvolledig en een enkele maal ontbreekt hij geheel. Alleen bij één soort: de geelringbrilvogel (*Zosterops Wallacei*) van de Kleine Soenda-eilanden heeft de oogring niet een witte, maar een gele kleur. Het zijn verdraagzame vogels, die goed met andere kleine soorten kunnen worden gecombineerd. Onderling zijn ze erg sociaal. Ze zitten bijvoorbeeld graag tegen elkaar aan tijdens hun slaap.

Brilvogels komen verspreid voor in praktisch geheel Afrika en ten zuiden van de Sahara, over Madagaskar en de nabij gelegen eilanden en over de warme delen van Azië, oostwaarts tot Japan, de Filippijnen en Samoa, en zuidwaarts tot het Maleise en Australische gebied, met inbegrip van Tasmanië, Nieuw Zeeland en de Macquarie eilanden. Ook zijn ze overgebracht naar Hawaï, waar ze goed gedijen en van waaruit ze zich verspreid hebben naar andere eilanden. Het zijn uitsluitend boomvogels, maar alle soorten komen op de grond om in kleine beekjes te baden en sommige gaan wel eens op de tuinpaden zitten. De familie van de brilvogels (*Zosteropidae*) bestaat uit ongeveer 85 soorten. Het genus *Zosterops* is met 60 soorten het grootste vogelgeslacht.

Zoals gezegd; Het zijn kleine, actieve vogeltjes met een totale lengte van 10 tot 14 centimeter. Bij brilvogels is er geen uiterlijk geslachtsverschil in kleur en tekening te zien. De mannetjes zijn te herkennen aan hun niet onaardige zang. Buiten het broedseizoen trekken de vogels als mezen rond in kleine groepen. Ze houden zich dan bij voorkeur hoog in de bomen op. Op zoek naar voedsel als kleine insecten en vruchten bezoeken ze ook vaak bloemen om er nectar te zuigen. Daarvoor hebben ze een speciaal aangepaste tong, waardoor ze vaak als naaste

verwanten van nectarvogels (*Nectariniidae*) worden gezien. Alle soorten hebben een overeenkomstige levenswijze. De insecten worden tussen de bomen en struiken gevonden; vliegende termieten, rupsen en bladluizen. Om vruchtvlees en honing op te slurpen is een doelmatige borstelachtige tong aanwezig. Daarvoor wordt de puntige snavel door de basis van een bloem gestoken, waarna met de tong de honing en het vruchtvlees behendig wordt opgelikt. Op dergelijke wijze wordt zacht fruit, zoals bessen, druiven, papaya's, e.d., behandeld. De vogels prikken door de schil of het velletje heen en zuigen vruchtvlees of sap op. Van elke vrucht wordt slechts een beetje opgegeten en als gevolg daarvan wordt grote schade aan de oogst toegebracht. Door het opereren in grote groepen wordt dat uiteraard nog erger gemaakt. Vaak leven ze in grote groepen. Gemeenschappelijk wordt tussen de bomen en struiken naar voedsel gezocht, waarbij de vogels door zacht geroep contact met elkaar houden. Vliegt een vogel roepend uit een boom, dan volgt de rest in een lange rij. Dit kan in alarmsituaties gebeuren, maar absoluut noodzakelijk is dit niet. Men doet het ook als er geen vuiltje aan de lucht is. De behoefte aan gemeenschap is zo groot, dat ze op gemeenschappelijke slaappleaatsen vaak tegen elkaar aangedrukt gaan zitten, waarbij ze elkaar verzorgen en de veren poetsen.

Als beplanting in de volière moeten vooral insectenlokkende struiken worden gebruikt, zodat de brilvogels daar een deel van hun voedsel kunnen vinden. Naast insectenvoer of een goed universeelvoer en nectarvoeding eten ze ook kleine meelwormen (geknipt), spinnertjes, fruitvliegjes en dergelijke. Hun dagelijkse portie fruit in de vorm van een zoet stukje peer, een stukje banaan of een druif mag niet ontbreken. Op honingwater zijn ze eveneens dol. Indien ze jongen hebben verdienen fruitvliegjes en kleine meelwormen (geknipt) de voorkeur. Bij de hofmakerij van de brilvogel kan het vrouwtje vrij agressief worden. Het mannetje is daarvan maar al te goed op de hoogte en heeft voor die vervelende voorvallen altijd wat voedsel bij de hand. Echt bang voor zijn partner is hij echter niet, maar het lijkt hem in die situatie toch bijkbaar beter om dan maar de verstandigste te zijn. Bij het benaderen van het vrouwtje gaat hij uiterst voorzichtig te werk. Behoedzaam trip-

Ganges brilvogel – *Zosterops palpebrosa*
Foto Jan Blasman.

pelt hij zijdelings langs de tak waarop het vrouwtje gezeten is en rust daarbij niet voordat hij gezellig naast haar zit. De manier waarop hij dit doet is bijzonder elegant en verrassend. Als een turner aan de rekstok slaat hij enige malen achterover om de tak en blijft dan met de buik omhoog direct onder haar hangen. Raakt het vrouwtje hiervan onder de indruk, dan kan ze hem met de snavel in de zachte buikveren kroelen en daarmee blijkt het pleit voor het mannetje gewonnen te zijn.

Het kan echter ook anders gaan. Het vrouwtje kan woedend worden en dan bedreigt ze de wachtende acrobaat met wijdgeopende snavel. In dit geval zwaait het mannetje bliksemsnel omhoog om zijn snavel in haar geopende bek te steken. Hij geeft dan voedsel aan haar op de wijze zoals de ouders dit aan de jonge vogels doen, wat uit de kokhalzende bewegingen is af te leiden. Dit blijkt inderdaad een kalmerende werking op het vrouwtje te hebben. Valt het met de woede van het vrouwtje nogal mee en dreigt ze alleen met gesloten snavel, dan volstaat het mannetje ermee om met de punt van zijn snavel die van haar aan te raken. Daarbij laat hij zijn tong een stukje in de snavel van het vrouwtje glijden en het wordt niet onmogelijk geacht dat onder deze omstandigheden ook voedsel wordt verstrekt. Deze baltsgedragingen komen in grote trekken bij alle soorten brilvogels overeen.

De vogels leven in groepsverband, maar aan het begin van het broedseizoen valt de groep uiteen. De trillers die de mannetjes dan laten horen zijn welluidend en goed te verdragen.

Het diepe komvormige nest wordt gewoonlijk aan twee takken opgehangen en heeft een doorsnede van ongeveer vijf centimeter. Als bouw materiaal worden grashalmen en korstmos gebruikt, die met spinwebben stevig met elkaar worden bevestigd. De bekleding bestaat uit zacht gras, schapenwol en kapok.

Het legsel bestaat uit 2 tot 4 lichtblauwe eieren die 12 tot 13 dagen door beide ouders bij toerbeurt worden bebroed. Gewoonlijk twee broedsels per jaar. De jongen blijven 9 tot 13 dagen in het nest en kunnen dan vliegen. Op een leeftijd van 5 dagen moeten de jongen met 2,3 mm geringd worden. Ze worden door beide ouders met rupsen gevoerd die in de snavel tot pulp worden gemaakt. Na het uitvliegen blijven de jongen nog 2 tot 3 weken bij hun ouders.

Brilvogels zijn uitstekende voliërevogels en kunnen gemakkelijk met kleinere vogels samen gehouden worden. Hij heeft een uitgesproken vriendelijke aard en is erg beweeglijk. Al met al een vogel om met plezier naar te kijken en zijn gedragingen gade te slaan. De acclimatisatie levert gewoonlijk geen moeilijkheden op. Fruitvliegjes hebben in hoge mate de voorkeur, maar ook ander klein levend voer zoals buffalo's, pinky's e.d. vermaderen zij niet. Met daarbij een prima insecten- en vruchtenpaté, aangevuld met diverse soorten fruit en wat nectar zullen ze spoedig tot voortplanting komen. Helaas komt het vaak voor dat brilvogels op oudere leeftijd hun kleur verliezen. Met wat spirulina door het voer kan dit euvel vaak opgelost worden. In de zomermaanden zijn ze in de buitenvoliëre goed te houden. Aanbevolen wordt om de voliëre te beplanten met insectenlokkende struiken en planten. De vogels zullen dan op insectenjacht gaan en hun jongen ermee voeren. Een binnenverblijf dat in de winter kan worden verwarmd, is wel een must.

Bij de liefhebbers van onze Speciaalclub van Insecten- en Vruchtenetende Vogels zijn al vele brilvogels met succes tot voortplanting gekomen.

Jonge Ganges brilvogel – *Zosterops palpebrosa*
Foto J.H.Oams

Regelmatig wordt een nieuwe soort gefokt en ingezonden op de jaarlijkse landelijke clubshow in Oirschot. Deze schitterende vogels zitten dan met een veertigtal andere soorten in mooie aangeklede vitrines (grotere soorten ook in vluchten) welke op natuurlijke wijze aangekleed zijn door medewerkers van onze Speciaalclub.

Om liefhebbers te helpen met de fok van insecten- en vruchtenetende vogels fungeren diverse leden binnen de Speciaalclub als "vraagbaak". Dit zijn mensen die ervaring hebben met bepaalde soorten en hun ervaringen willen delen met anderen. Jammer genoeg zit er op dit moment geen "vraagbaak" voor brilvogels in ons bestand. Verder kunnen we liefhebbers ondersteunen met ruil en/of aanschaf van brilvogels middels de bestandsregistratie. Wel dient hierbij vermeld te worden dat deze diensten alleen gelden voor leden van de Speciaalclub van Insecten- en Vruchtenetende Vogels. Om u toch een idee te geven van het reilen en zeilen bij de fok van brilvogels willen we dit artikel voor het grootste deel vullen met fokverslagen welke door de leden van onze Speciaalclub geschreven zijn voor ons 2-maandelijkse clubblad VOGELEXPRESSE. Rest mij de inzenders van de fokverslagen te bedanken voor hun inbreng en kan ik U als vogelliefhebbers nog verwijzen naar onze schitterende vernieuwde website: www.vogelspecialclub.nl

De Redactie

De heer F. van der Poel beschreef in 1974 zijn fok met de GANGES BRILVOGEL (*Zosterops Palpebrosa*) op de volgende wijze:

Al vroeg in het seizoen, ongeveer 23 maart, gingen mijn brilvogels naar buiten. Mijn jongen waren gescheiden van het oude koppel, zodat deze weer alleen in mijn voliëre zaten tussen mijn tangara's en suikervogels. Door ze vroeg buiten te laten had ik de rui voor ze bevorderd, want tijdens die laatste maanden januari en februari hadden ze steeds in de rui gezeten. Na half april waren ze al in topconditie, zodat ze weer aanstalten maakten om te nestelen. Deze keer werd ook weer gebruik gemaakt van een verkleind parkietenblok wat opgevuld werd met stro en grashalmen net als het jaar ervoor. Dit moest, omdat ze nog niet in mijn vlierstruiken konden nestelen, daar deze kort gesnoeid waren om doorgroei in de voliëre te voorkomen.

Man en popje nestelden met pluïsjes schapenwol, mos en sisal, en fijne grashalmpjes. Van 12 tot 15 april nestelden ze in een dicht blokje. Nadien zijn ze er mee opgehouden, totdat ik op 29 april in een kana-

Senegal brilvogels – *Zosterops senegalensis* 7
dagen oud
Foto speciaalclub IV

Senegal brilvogels – *Zosterops senegalensis*
tegen uitvliegen
Foto speciaalclub IV

Vader met jonge Senegal brilvogel *Zosterops
senegalensis*
Foto speciaalclub IV

rieblokke een eitje vond van mijn brilvogels, zonder dat zij een nest gemaakt hadden. Toen heb ik het nest, dat ik het vorige jaar had bewaard, er in gedaan. Tot mijn verbazing ging het popje op het nestje zitten, alsof ze het zelf had gemaakt. Het eerste eitje merkte ik met een viltstiftstreepje, voor het andere had ik nog een kleurtje klaarliggen en zelfs nog een extra. Zo kon ik zien of het eerste, tweede of derde eitje niet zou uitkomen. Op 30 april en 1 mei werden de volgende eitjes gelegd. 's Morgens vroeg bleek bij nestcontrole dat het popje goed vast broedde, terwijl het mannetje af en toe wat voer voor haar ging halen en met nog wat pluïjes van een moltondeken het nest bijvulde. Doordat ze in het binnenhok broedden, kon ik ze niet goed in de gaten houden, maar wel braken ze ondertussen het nest van de goudschouderangara's af, dat 2 meter van hen verwijderd hing. Gelukkig lagen er nog geen eitjes in. Dan op 3 mei het vierde eitje, waar ik niet op gerekend had, maar dezelfde avond werd het weer uit het nest gegooid. Ik heb wel het popje van het nestje moeten jagen, omdat ze zat te hijgen van het vierde eitje. Tijdens het broeden tot het uitkomen moest ik geregeld het popje van het nest affhalen, omdat ze nog geen tijd nam om te eten. Uitgehongerd vloog ze van het nest, maar eten was er haast niet bij. Dan op 11 mei waren er twee jongen uitgekomen en het derde eitje kwam op 12 mei in de middag uit. Het was me wel opgevallen, dat de jongen bij een nestcontrole gaapten van de honger. Het mannetje ving de hele dag ijverig vliegjes en liep heel de dag elk hoekje en spleetje na op zoek naar insecten. Diedagen voerden man en pop goed en schenen er geen problemen te zijn. Naast dit door hen gevangen voer snoepten zij ook van het door mij verstrekte voer wat bestond uit: universeelvoer met wat fruit, mierenpoppen, maden en af en toe wat gehakt. Op de zesde dag heb ik ze geringd. Ook dit lukte bijzonder goed, al ging dit bij de grootste twee moeilijk. Ik moest dus opletten dat ik bij de volgende ronde op de vijfde dag moest ringen. Op 20 mei begonnen de twee oudste jongen al veertjes te krijgen. Op 23 mei, na 12 dagen, vlogen de jongen op één na uit. Ik stond er versteld van hoe snel de jongen hun verenpakje hadden gekregen. Het ene jong dat nog in het nest bleef en een dag jonger was lieten ze in de steek. Op 31 mei werd het eerste ei van het tweede broedsel ook weer in het kanariekastje gelegd. Daarna heeft ze er nog drie eitjes bijgelegd. Wel een ongewone manier van leggen, omdat alle gegevens over brilvogels bij mij bekend, vermelden dat zij twee eitjes leggen en zelden drie. Maar dit popje had al twee maal vier eitjes gelegd. Bij de twee jongen van het eerste legsel begonnen nu ook de brilletjes door te komen. Het broeden was voor dit popje geen probleem. Als ze er even af was dan nam de man het over. Op 12 juni kwamen de drie eitjes uit, terwijl het vierde eitje op 13 juni uitkwam. Enkele dagen later stierven er twee en nog een paar dagen later ook de andere twee. Zaten ze toch te warm in het binnenhok? Maar even zo vrolijk waren de brilvogeltjes op 18 juni weer met nestmateriaal aan het slepen en op 21 juni was het eerste eitje er, wat traditiegetrouw alweer tot vier werd uitgebreid. Nu had ik mijn broedbakje elke keer een spijker lager gehangen, totdat het ongeveer een halve meter van het plafond afhing. Daar had de oude brilvogel geen erg in, want het broeden ging nu weer gewoon verder met als resultaat dat er op 5 juli weer twee jongen waren. De volgende dag de volgende twee. Helaas lagen ze een dag of vijf later alle dood in de kooi. De redenen daarvan weet ik niet, want ze hadden toch levend voer genoeg gekregen. Het mannetje en vrouwtje droegen geregeld voer aan. Het enige verschil met een jaar eerder was dat ze deze broedsels in de binnenkooi hadden gelegd en het jaar daarvoor in de buitenvolière. Ook is het mogelijk dat de tangara's te veel gestoord hebben. Een goede leer misschien voor de volgende keer.

Uit 1994 is het artikel KENNISGEVING VAN EEN FOKRESULTAAT MET DE GANGES BRILVOGEL

van de heer G. Gielen

De ouders en hun verblijf.

De ganges brilvogel (*Zosterops Palpebrosa*) was ongeveer 4 jaar in mijn bezit. Het waren toen nog ingevoerde vogels die in een ruime buiten- en binnenvolière gehuisvest waren. De afmetingen van deze verblijven

waren: buitenvolière: 3,6 m. lang x 1,5 m. breed x 2,2 m. hoog. De binnenvolière had de afmetingen van 2,5 m. lang x 1,6 m. breed x 2,2 m hoog. De voorkant was op het zuidwesten gericht. De bodembedekking bestond uit bosgrond, het buitenverblijf was ruim beplant met diverse coniferen, bamboe, klimop, etc. In deze ruimte werden 4 brilvogels, roodkopstaartmezen en blauwgrijze roodstaartjes gehuisvest.

Baltsgedrag:

Het mannetje sprong verschillende keren over het vrouwtje heen van links naar rechts ofwel van linkerflank naar rechterflank. Na deze balts-ceremonie vond de paring plaats.

Het nest en de eieren:

De vogels maakten een komvormig nest van diverse materialen zoals: kokosvezels, haar en wol. Opvallend was dat zij veel witte materialen gebruikten. Het eerste ei werd op 12 mei gelegd. In totaal kwamen er 2 legfels. Per legfel werden 3 eieren gelegd. In totaal werden 3 jongen geboren, een ervan stierf na veertien dagen. De mogelijke reden hiervan was het teveel voeren van meelwormen. Na de rui waren nog 2 jongen in leven. De grondkleur van de eieren was wit, de afmetingen waren 11 x 8 mm en ze werden dag op dag gelegd.

Het broedproces en de groei van de jongen:

Tijdens de fok waren de ouders niet agressief tegenover de andere vogels. Er werd afwisselend door beide oudervogels gebroed, de broedtijd bedroeg 10 dagen. Met tussenpozen van 1 dag kwamen de naakte lichtroze jongen uit het ei.

Toen zij 7 dagen oud waren gingen de ogen open. De oogkleur was bruin. De veertjes kwamen door op een leeftijd van 5 dagen. Toen ze 4 dagen oud waren, werden ze geringd met ringmaat 2,3 mm. Ze groeiden vrij snel. Toen zij 11 dagen oud waren verlieten zij het nest. 's Nachts kwamen zij niet meer terug op het nest. Het jeugdkleed was vaalgroen zonder oogring.

De voeding:

Voor de fok kregen de vogels; universeelvoer, Avesnectar, fruit, wei-deplankton en mierenieren verstrekt. Tijdens de fok werd dit aangevuld met gekookt ei, buffalowormen en rupsen. Dit voedsel werd in meerdere bakken aangeboden via een voederplank op een hoogte van 1,50 m.

In 1998 fokte K. de Haan met de SENEGAL BRILVOGEL (*Zosterops Senegalensis*).

Dit is zijn verslag van toen:

Begin 1998 kon ik het stel als importvogels kopen. Ze hadden een binnen- en een niet overdekte buitenvlucht en waren samen gehuisvest met amethyst glanspreeuwen. De binnenvlucht was 2,5 x 2,5 x 2,5 m en de buitenvlucht was 5 x 2 x 2 m groot. De buitenvolière lag volop in de zon. Als begroeiing had ik verschillende soorten varens, diverse bladerbomen en struiken. Binnen stonden meerdere kunstbomen en in een ervan hadden ze zelf van kokosvezel een nest gemaakt. Baltsgedrag kon ik niet waarnemen.

Op 26 mei zat de pop op 3 eieren. Op 7 juni werd één jong geboren welke ik op 11 juni wilde ringen, maar dat was helaas te laat. Tot overmaat van ramp ging het jong dood op 13 juni. Tijdens de broedperiode kon ik niet vaststellen of door één of door beide ouders gebroed werd. Op zich zijn ze al moeilijk van elkaar te onderscheiden en terwijl de een op het nest zat, zat de ander verscholen in het buitenverblijf.

Van het 2e legsel in hetzelfde nest kan ik het volgende berichten: 19 Juni; 3 eieren waarvan 1 onbevrucht, 3 juli één geringd met ringmaat 2,3 mm en nummer drie was alweer te groot. Als pasgeboren jongen waren ze naakt met een weinig dons. Beide jongen groeiden snel en na te zijn uitgevlogen zaten de jonge brilvogels veel op de grond, terwijl ze 's avonds naar het nest terugkeerden. Een zestal dagen later was dit afgelopen en zaten ze verstopt tussen het groen van de kunstbomen. Weer enige dagen later zag ik ze reeds in het buitenverblijf. Qua uiterlijk leken ze erg op hun ouders en van agressie was totaal geen sprake. Tijdens mijn vakantie werd uit het 3e legsel van twee eieren nog één jong geboren, terwijl het andere ei niet uit kwam. Gelijk met een jonge buulbuul kon mijn vader ook dit jong ringen en bij thuiskomst heb ik de jongen uit het tweede legsel in een andere vlucht gezet.

Voeding:

Als basisvoedsel kregen de vogels een mengeling van universeelvoer, insectenvoer en eivoer met daarbij diverse soorten fruit. Tijdens de fok werden extra vruchten door het voer gemengd, waarmee de jongen zowel binnen als buiten gevoerd werden. Het fruit werd in blokjes gesneden. Verder kregen ze meelwormen voorzien van gistocal. Het voedsel werd aangeboden in meerdere bakken op een hoogte van 1 m. Voorts wil ik nog vermelden dat ik in mijn buitenvluchten schemerverlichting had. Van 's avonds 22.00 tot 's morgens 5 uur. Deze verlichting lokte veel insecten welke zich in de struiken verstopten en de volgende dag als lekkernij voor de vogels dienden. Tevens gedroegen de vogels zich bijzonder rustig wanneer ze 's nachts bij de niet overdekte ren ongewenst bezoek kregen. Ondanks het feit dat ik met de amethist glanspreeuwen geen jongen gefokt had was het jaar bijzonder succesvol verlopen.

Als afsluiting het FOKVERSLAG van de JAPANESE BRILVOGEL (*Zosterops Japonica*) door: Arjan Jongejan

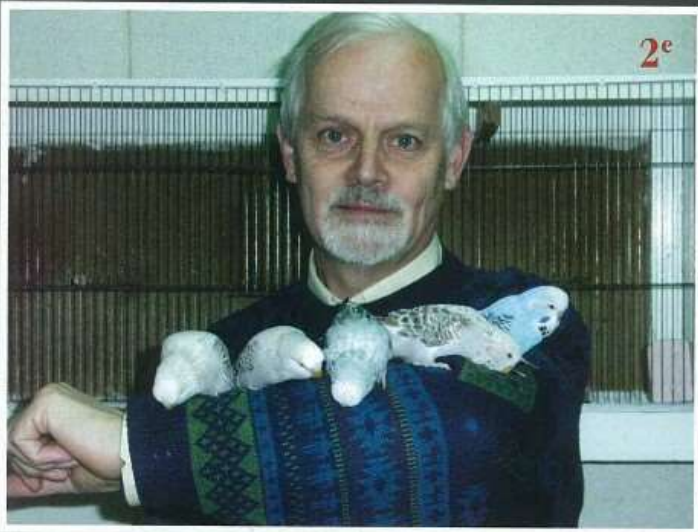
Vorig jaar kreeg ik van een collega-vogelliefhebber 4 brilvogeltjes. Hij was van mening dat deze vogeltjes in mijn voliëre wel eens tot broeden zouden kunnen komen. Nadat ik ze had losgelaten en na intensieve observatie dacht ik dat het om 2 stelletjes ging. Aansluitend heb ik een stel van een rood knijpringetje voorzien. Zo verhuisde een stel naar binnen in een broedkooi van 100 x 60 x 50 cm., terwijl het andere stel in de buitenvoliëre mocht blijven. Wat je dan niet verwacht gebeurt toch. Buiten geen vorderingen en binnen twee keer jonge brilvogeltjes. Maar helaas, niet voor lang. Niet te voorkomen was het feit dat ik binnen vlak langs de vogels moest om ze te verzorgen. Misschien een kwestie van teveel storen ondanks het dagelijks patroon. Het volgende voorjaar heb ik de 4 brilvogeltjes maar losgelaten in de buitenvoliëre. Ze verbleven daar samen met onder andere; nectarvogels, druppeltangara's en schamalistjers. Het werd mei en dit is op Texel elk jaar het moment dat stabiel weer te verwachten is. Zo dachten de brilvogeltjes ook. Ze vochten aan een klimoptakje een komvormig nestje waar je zowat dwars doorheen kon kijken. Toch bleek het na inspectie vrij stevig. Ongeveer een week na de laatste bouwactiviteiten werden 2 eitjes gelegd, ietwat ovaal en wit van kleur. Na deze constatering heb ik het voedselaanbod aangepast met iets meer levend voer, fruit en tahoe. Voorts begon ik door de nectar Triovit van het merk Avian te mengen.

Zwartkapbrilvogel – *Zosterops atricapilla*
Foto C. Scholtz/Varkevisser

Na 12 dagen werden 2 brilvogeltjes geboren waarvan er twee dagen later om onverklaarbare redén overleed. Misschien te weinig levend voer. Teveel maakt ze anderzijds broeds zodat ze de jongen uit het nest gooien en opnieuw beginnen. Wat is wijsheid? Het overgebleven jong werd zo goed gevoerd, met name dankzij mijn vrouw die trouw elke middag een stuk of 20 wasmotlarven uit het emmertje viste en vervolgens aan de vogels voerde, dat ik na een dag of tien moest concluderen dat de ouders het jong uit het nest hadden gegooid. Bij controle werd ik vervolgens aangevallen door de familie brilvogel waardoor ik ging vermoeden dat het jong wel eens in de bosjes kon zitten. Dit bleek een juiste conclusie! Al gauw zat de jonge vogel buiten mooi op stok. Het jong kleurde zo snel door, ook de oogring, dat ik hem of haar een kleurringetje moest geven omdat ze anders niet meer van de ouders te onderscheiden zou zijn geweest.

Vogel

copie

1^e

Eervolle vermelding Henk v.d. Hoek

Eervolle vermelding Eke de Haan

Eervolle vermelding Arie Lok

2^e

3^e

Uitslag fotowedstrijd

We kregen veel reacties op de oproep in het juni-nummer om in te zenden voor de fotowedstrijd. Het uiteindelijke aantal inzenders viel daarom wat tegen: in de categorie "volwassenen" telden we in totaal 68 inzenders die 1 of meer foto's inzonden, de teller bij de jeugd bleef op 7 hangen. Waarbij opgemerkt moet worden dat het bij de jeugd helaas in alle gevallen foto's betrof die door ouders gemaakt werden. Fotograferen onze jeugdleden niet meer? Toch mocht de jury (bestaande uit een aantal lezers van ons blad, onder leiding van Rien Schout) uiteindelijk een keuze maken uit in totaal zo'n 150 foto's!

Welnu: de jury lette op kwaliteit van de foto's, maar zeker ook op originaliteit en de wijze waarop onze liefhebberij wordt weergegeven. Daarbij is nadrukkelijk rekening gehouden met het opgegeven thema "Ik en mijn vogel(s) in de zomer van 2009". Na lang wikken en wegen is de uitslag als volgt:

Volwassenen

- 1^e plaats Frans Donders uit Eindhoven met een foto van twee eigen kweek groenlingen (een wildvorm en een agaath). U vindt de foto op de voorpagina van dit blad.
- 2^e plaats Jan Bouwmeester uit Nieuwerkerk a/d IJssel met een leuke foto van zijn grasparkieten.
- 3^e plaats Thea Baak – met een sfeervolle gezelschapsfoto.
- Eervolle vermelding Arie Lok uit Maurik met een foto van een nest jonge nachtegalen.
- Eervolle vermelding Eke de Haan – Lori's v.d. Blauwe Bergen
- Eervolle vermelding Henk v.d. Hoek uit Drogteropslagen – een Blauwe Witborst Splendid Parkiet - Man.

Jeugd

- 1^e plaats Jan Meesen uit Zaamslag, een vijfjarig baasje die het nu al druk heeft met zijn zebravinken (zwartwang) en bijna niet kan wachten tot hij 6 jaar is en lid mag worden.
- 2^e plaats Kelvin Kaspers uit Den Bosch – ook al met Lori's van de Blauwe Bergen.
- 3^e plaats Bas de Groot uit Obdam – met zijn twee tamme valkparkieten die elke dag menig uurtje met zijn drieën zitten te kletsen.

De winnaars hebben inmiddels hun prijs ontvangen.

Natuurlijk zullen we de komende tijd zo nu en dan een foto gemaakt door de overige deelnemers presenteren. Een van de (helaas niet in de prijzen gevallen) foto van Jan van der Linden gaat u zelfs nog terugzien op onze kalender voor het jaar 2010!

Hans van der Stroom

Door Ger Essenberg

In hun stamland Australië vinden we de gordelgrasvinken vooral in grasgebieden, waar ze zich voeden met verschillende soorten graszaad. Hun nest bouwen ze meestal in het hoge gras of in het struikgewas.

Naast de nominaatvorm, hebben we de ondersoort zwartstuit gordelgrasvink of Diggles grasvink - *Poephila c. atropygialis*, deze wordt niet of nauwelijks in Nederland gefokt. De gordelgrasvink is een beweeglijk vogeltje, dat spoedig aan zijn verzorger vertrouwd raakt. Daarnaast is hij vrij gemakkelijk te fokken en te verzorgen. Zo is een goed tropenmengsel, aangevuld met onkruidzaad, trosgierst en wat eivoer ruim voldoende om ze in prima conditie te houden. Voornamelijk in de broedtijd worden buffalo- en meelwormen graag gegeten. Natuurlijk mogen grit, scherpe maagkiezel en dagelijks vers bad- en drinkwater niet ontbreken.

Het samenstellen van een koppeltje is niet zo eenvoudig, omdat er geen duidelijk waarneembare geslachtsverschillen zijn. Heeft men wat meer ervaring met deze vogels, dan zijn er toch wel wat verschillen tussen man en pop te ontdekken. Zo is de kopkleur van de man lichtgrijs, bij de pop echter is de kop veel matter, doffer van kleur. Ook is de bef bij de pop minder peervormig dan bij de man. Echte zekerheid bij de geslachtsbepaling biedt echter alleen het baltsen van de man, waarbij hij duidelijk zijn lied laat horen.

Heeft men eenmaal een koppel, dan kan de fok beginnen. Zowel in de broedkooi als in de volière zijn het betrouwbare broedvogels. Wel moeten we bedenken, dat ze in de broedtijd tamelijk agressief kunnen zijn. Dit niet alleen ten opzichte van medebewoners, maar ook tegenover de eigen zelfstandige jongen. Wil men gordelgrasvinken in een volière fokken, dan is het zeker ook beter ze niet bij (kleinere) minder agressieve soorten te zetten. Fokt men in de broedkooi, dan kunnen we de jongen beter uitvangen. Dit niet alleen vanwege het vaak voorkomende agressieve gedrag, maar zeker ook vanwege de beschikbare ruimte. Voor wat betreft nestgelegenheden stellen ze weinig eisen. Vrijwel elk nestkastje open, halfopen of gesloten, voldoet aan hun wensen. Het nest wordt door beide oudervogels vol gedragen met allerlei nestmateriaal, zoals grashalmen, kokos, etc. In de volière zijn hun nesten vaak bolvormig met dikwijls een iets overkoepelende invliegopening. Een legsel bestaat uit 3 - 5 eieren, welke overdag afwisselend door beide oudervogels bebroed worden. 's Nachts zijn ze meestal beide op het nest te vinden. Na ongeveer 12 dagen komen de jongen uit, waarna we ze op een leeftijd van 6 - 7 dagen kunnen ringen met ringmaat 2,5 mm. Hoewel het redelijk betrouwbare broedvogels zijn, gebeurt het wel eens, dat ze hun jongen niet of nauwelijks voeren. Heeft men meerdere koppels gordelgrasvinken, dan kunnen de jongen zonder problemen verlegd worden. Na ongeveer 3 weken vliegen de jongen uit. Het duurt

dan nog enkele weken voor ze geheel zelfstandig zijn. Als de jongen uitvliegen, lijken ze al verrassend veel op de ouders, alleen de kleur is doffer. Na ongeveer 3 maanden zijn ze volledig op kleur.

De Driekleur papegaai-amadine.

Is de bekendste papegaai-amadine, met de meest uitgebreide verspreiding. Van Celebes, in het westen via de Molukken en Nieuw-Guinea tot aan de Hebriden, in de Stille Oceaan in het oosten en van de Caroline-eilanden in het noorden tot Noord-Australië in het zuiden.

foto's: Pieter Onderdelinden

Door deze verspreiding over een groot aantal eilanden heeft zich een tiental ondersoorten kunnen vormen. Diverse ondersoorten zijn in het verleden in West-Europa ingevoerd. Door niet gerichte fok is een mengpopulatie ontstaan, waarbij niet meer te bepalen is, tot welke ondersoort deze behoort. Het onderscheid tussen mannen en poppen is meestal niet al te moeilijk, bij de mannen zijn de kleuren veel harder dan bij de poppen, dit verschil is goed te zien op de buik van de vogels en bij het blauw aan de kop. Ook steken de middelste staartpennen van de mannen wat langer uit dan die van de poppen.

Deze papegaai-amadines leven een teruggetrokken bestaan in de bossen en op de plantages, waar ze zich hoofdzakelijk voeden met graszaden. Buiten het broedseizoen komen ze in grote groepen samen, maar nadert de broedtijd dan zonderen de paartjes zich af. Hun nesten bouwen ze het liefst op schaduwrijke plaatsen hoog in bomen, hollen, of rotsspleten. De fok met deze vogels is niet zo moeilijk, ze stellen weinig eisen aan het voedsel en aan de huisvesting. Een goed mengsel tropenzaad en wat eivoer is al voldoende, geef ze af en toe wat vogelmuur en wat pinky's of buffalowormpjes, maar geef nooit teveel, want papegaai-amadines zijn zeer snel vet.

Papegaai-amadines staan bekend als geweldige nestenbouwers, de nestkastjes worden dan ook helemaal volgestouwd met sisal, touw en veertjes, de vorm van het nest is bolvormig met een korte insluipgang. De paring verloopt nogal chaotisch, de man drijft de pop op door de kooi en laat daarbij voortdurend zijn trillertje horen. Na enige tijd volgt dan de paring waarbij de man zich met zijn snavel vasthoudt aan de nekveren van de pop, vandaar ook dat de poppen hierdoor vaak na enige tijd een kale nek krijgen. Wanneer het nestje klaar is volgt na enkele dagen het 1e eitje, het legsel bestaat uit 3 - 6 witte eieren, welke na ongeveer 13 dagen broeden uitkomen. Bij de jongen vallen direct de blauwkleurige papillen op die zich aan de snavelhoeken bevinden, deze hebben een zeer belangrijke functie. Omdat deze vogels van nature holenbroeders zijn is er in hun nest zeer weinig licht. Om nu te zorgen dat de ouders de bedelende bekjes kunnen vinden 'lichten' de jongen wat bij met hun fluorescerende papillen. Deze papillen verdrogen al snel na het uitvliegen, ze hebben dan ook geen enkele functie meer. De jongen groeien vooral de eerste paar dagen enorm snel, veel sneller dan andere soorten prachtvinken, hier moet met het ringen van de vogels terdege rekening gehouden worden, omdat de poten al snel te dik zijn, zodat ringen onmogelijk wordt. De jonge driekleuren vliegen na ongeveer 21 dagen uit en als ze 6 weken oud zijn, zijn ze geheel zelfstandig en kunnen bij de ouders uitgevangen worden. De jongen zijn bij het uitvliegen vaalgroen van kleur met een weinig blauw aan de kop, de staart en sluit zijn roodbruin, de jeugdruif is na ca. 4 maanden voltooid.

Over kanaries gesproken

Vragen staat vrij

Ringen

Een jeugdige vogelliefhebber aan de telefoon. Een kanariekwaker had hem verteld, dat hij zijn jonge kanaries na 6 à 7 dagen moest ringen. Bij 2 van de 3 jongen bleek hij echter al te laat te zijn. De pootjes waren al te dik om er nog een ring van 2.9 mm om heen te krijgen. Wat was er nu nog mogelijk? Een ervaren kwaker ziet vaak nog wel kans om, ook als het al aan de late kant is, zonder schade de vogel te ringen. Zelf is het mij ook weleens overkomen dat ik aan de late kant was. Dit kan komen, omdat er te lang is gewacht, maar soms zijn de pootjes domweg wat erg fors uitgevallen. Om de problemen voor te zijn kun je middels het ringenbestelformulier naast de gebruikelijke kanarieringen van 2.9 mm ook enkele ringen van het formaat 3.2 mm bestellen. Je hoeft je vogels immers niet verplicht te ringen met de ringmaat zoals aangegeven in de indicatielijst van de NBvV. Deze lijst dient uitsluitend als richtlijn. Voor "eigen kweek" geldt wel, dat bij een volwassen vogel de ring zodanig groot/klein moet zijn, dat hij niet meer langs de gebruikelijke weg van de poot kan worden geschoven, zonder de poot of de ring te beschadigen. Let wel, voor beschermde inheemse vogels zijn we gebonden aan de wet en dienen we uitsluitend de per soort voorgeschreven ringmaten te gebruiken! Denk hierbij bv. aan de barnsijs, goudvink, huismus, putter, vink, sijs, etc. Zie voor de complete lijst; "Tentoonstellingskatern 2007 - 2009" of op de internetsite www.nbv.nl

Lipochroom Geel Schimmel.

Sinds enige jaren worden de geel schimmel vogels gevraagd met een maximale kleurdiepte, egaal en zuiver. We noemen dit ook wel hoog-geel. In het verleden werd echter het tegenovergestelde gevraagd, enkelvoudig geel, dus zacht van tint, egaal en zuiver. Nu dus zoveel mogelijk de tint van de geel intensief, met goed doorgekleurde vleugel- en staartpennen, met dien verstande, dat deze grote pennen iets lichter mogen zijn dan de lichaamsbevedering.

Een goed egaal verdeelde korte (fijne) schimmel maakt deze kanarie tot een topper onder de geel schimmels. Wordt de hooggeelfactor beïnvloed door de werking van de ivoorfactor dan zien we een mindere uiting van het geel. We zien dat de ivoorfactor de wezenlijke lipochroomkleur (dus geel of rood) verandert, door het ontstaan van een andere veerstructuur.

Ook bij gepigmenteerde kanaries, dus die met rug- en flanktekening welke in het bezit zijn van de (lipochroom) gele bijkleur, moeten voor zowel wat betreft het geelbezit, alsook de schimmelvorming, voldoen aan de eisen, die worden gesteld aan de boven omschreven geel schimmel kanarie.

Geel intensief

foto Theo van Kollenburg

De ivoorfactor

Een kwaker van roodfactorige vogels ontdekte tussen zijn jonge vogels 2 exemplaren die duidelijk lichter van tint waren dan de overige exemplaren. Hij kwam er al snel achter dat de ivoorfactor hier de boosdoener was. Het ontbreken van deze kleurslag in zijn broedkooien was dan ook de reden om de volgende vragen te stellen; 1. "Hoe kom ik aan de ivoorfactor in mijn stam?" en 2. "Hoe kom ik er weer af?". Nu is het natuurlijk zo, dat een roodivoor kanarie best een mooie vogel kan zijn en dat je een dergelijk exemplaar niet hoeft te betitelen als "mislukking" of "ongewenste vreemdeeling". Echter deze kwaker wil slechts kanaries kweken met de kleurslag rood en roodschimmel. Je moet dan wel iets van de vererving weten, om te begrijpen hoe het mogelijk is dat de roodfactorige ouders roodivoor nakomelingen op de wereld hebben gezet.

De man is hier de oorzaak. Deze moet wel ivoor vererfend zijn. We noemen dit ook wel split voor ivoor. Hij draagt de ivoorfactor onzichtbaar bij zich en kan deze factor overdragen op zijn nakomelingen. We kunnen zeggen, dat de man de ivoorfactor enkelvoudig bezit. Dubbel bezit van de ivoorfactor bij een man zie je in zijn uiterlijk. We hebben in dat geval een roodivoor. De ivoren die uit een niet-ivoor man split voor ivoor komen, zijn altijd poppen. De mannen uit deze kruising zijn niet-ivoor of ivoorvererfend.

De kwaker kan de voor hem ongewenste ivoorfactor uit zijn bestand halen door de kweekman, de 2 jonge ivoor poppen en alle jonge mannen van de hand te doen. Immers; of deze mannen ivoor vererfend of niet ivoor vererfend zijn, kunnen we niet zien. Middels zogenaamde proefparingen kun je er op termijn wel achter komen of een man wel of niet ivoor vererfend is.

Tenslotte in het kort de mogelijke uitkomsten bij kruisingen m.b.t. de ivoorfactor;

- A. niet-ivoor man x ivoor pop = ivoor vererfende zonen en de dochters zijn allen niet-ivoor.
- B. ivoor vererfende man x niet-ivoor pop = niet-ivoor en ivoor vererfende zonen en niet-ivoor en ivoor dochters.
- C. ivoor vererfende man x ivoor pop = ivoor en ivoor vererfende zonen en ivoor en niet-ivoor dochters.
- D. ivoor man x ivoor pop = ivoor zonen en ivoor dochters.
- E. ivoor man x niet-ivoor pop = ivoor vererfende zonen en ivoor dochters.

Halfzijder

Een halfzijder is een vogel die afwijkend in kleur. Bijvoorbeeld; over het hele lichaam is de linker zijde geel en de rechter zijde wit. Een enkele keer wordt een dergelijke vogel aange troffen en is dan ook een bezienswaardigheid. Bij kanaries maar ook bij andere soorten komen we halfzijders tegen. Bekend is o.a. een gouldamadine. Deze vogel die toch al zeer fraaie kleuren kan laten zien, kan als halfzijder een veelvoud aan kleuren tonen.

Halfzijder linker oog is een rood oog recht is donker

Foto en kwaker Wout van Gils

Een kanarieliefhebber zag een afbeelding van een halfzijder, deels geel deels wit, in Onze Vogels (Jaargang april 2007 blz.124) en benaderde mij met de vraag hoe hij deze kon kweken. Het is echter een speling van de natuur en derhalve niet gericht te kweken. Voor het kweken van een halfzijder is slechts veel geluk nodig. Jammer, maar er zijn gelukkig nog vele fraaie kleurslagen tot onze beschikking.

Bameveld, juli 2009. Piet Wassenaar Tel. 0342490965

Keurmeester van kleur- en postuurkanaries.

Ongepigmenteerd met Rood Lipochroom.

De uitleg van de titel boven dit artikelje wordt in de standaardisen voor Kleurkanaries van onze bond op bladzijde 2-1 t/m 2-3 duidelijk omschreven. Hier deels de letterlijke tekst:

Door het niet werkzaam zijn van de enzymfactor wordt er geen melanine aangemaakt. Het gevolg hiervan is dat vogels in deze groep alleen de lipochroomkleur laten zien # Anders gezegd: bepaalde stoffen voorkomen dat er bij deze vogels nog enige tekening zichtbaar is !

Het vervolg luidt: # Deze vogels kunnen echter nog wel de erfelijke eigenschappen van zwart, bruin, agaat of isabel bezitten. #

We kennen in deze serie vier kleuren:

- rood intensief,
- rood schimmel,
- roodivoor intensief,
- roodivoor schimmel.

Rood Intensief

Als we de ivoortinten even buiten beschouwing laten, komen we bij de ROOD INTENSIEF, welke een lipochroomtint moet laten zien, die diep rood is en in de gehele bevedering gelijkmatig aanwezig moet zijn. Daarnaast moet hij natuurlijk vol intensief zijn.

Wat de lipochroomtint bij de ROOD SCHIMMEL betreft, is de omschrijving (uiteraard) vrijwel gelijk.

Ook hier: bij deze kleurslag wordt eveneens een diep, zuiver en egaal roodbezit vereist. Daarnaast het tegenovergestelde van de intensieve vogel. We willen namelijk een gelijkmatige minimale en fijne schimmelverdeling over het gehele lichaam zien. We hebben bij deze kleurslagen dus eenvoudig gezegd te maken met de ROODFACTOR alsmede met de

INTENSIEF- en SCHIMMELFACTOR.

De 2 laatst genoemde factoren zijn middels de juiste paringen aardig te sturen, gezien de vele fraaie rood intensieve en rood schimmel vogels, die we op de tentoonstellingen tegen komen. We sturen de natuur hier als het ware een beetje (of misschien wel heel veel) in die richting, die we zelf graag willen.

Een heel ander verhaal is de ROODFACTOR ! Dat de kanarie oorspronkelijk niet in het bezit was van de roodfactor is ons bekend. Door de capuzensijs te kruisen met de kanarie, kregen we de zogenaamde F1 generatie, bastaarden, die op een bepaald moment vruchtbaar bleken te zijn. Door het verdere inkweken van deze bastaarden met de kanarie, kregen we kleurkanaries, die in het bezit waren van de oranje-rode bijkleur. Vervolgens was het de kunst, om het oranje-rood zie diep mogelijk van tint te krijgen.

Om te komen tot de diep rode kleurkanarie, zoals we die nu kennen, is er een hele strijd gestreden tussen voor en tegenstanders. Werd er eerst uitsluitend met natuurlijke middelen gewerkt, later kwamen ook de chemische preparaten op de markt. Om het hele verhaal nog eens op te diepen, ben ik in wat oude "Onze Vogels" gedoken. Vanaf iets voor 1960 werd er geschreven over de oranje tint bij de kanaries. Men ontdekte, dat de voeding van invloed was op de kleur diepte. Zo zou het voeren van peentjes of boerenkool de rode tint verdiepen. Zij die deze methode gebruikten werden dan ook "wortelboeren" genoemd. In ons lijfblad van 1961 en 1962 kom ik veelvuldig artikelen tegen over voor en tegenstanders van het gebruik van natuurlijke en of chemische middelen om de kleuring te stimuleren. Over het algemeen kon men "wat in de tuin groeide" nog wel billijken. Chemische preparaten hadden veel meer tegenstanders. Vooral de gezondheid van de vogels is het grote discussiepunt. Ook de vraag, of de vruchtbaarheid niet in het geding was, leverde vele meningen op. Daarnaast was ook de prijs van deze middelen voor velen een reden, om zich negatief uit te laten over de potjes "rood". Daar het uiteindelijk moeilijk, zo niet onmogelijk bleek, om aan te tonen, dat er met niet natuurlijke preparaten was gewerkt, waren het toch de diepst rode vogels, die in de prijzen vielen. Ofschon er liefhebbers waren, die op andere dan rode kanaries overgingen, (er waren en er zijn nu nog verenigingen waar het inzenden van "opgevoerde rode kanaries" niet is toegestaan) werd het gebruik van chemische middelen steeds normalere handeling. Iedere kweker van rood factorige kanaries, die nu met zijn vogels aan een tentoonstelling deel wil nemen, zal om enig succes te behalen zijn vogels moeten helpen om tot een zo diep mogelijk rode tint te komen. De wijze waarop dit geschiedt, kan per liefhebber verschillen. Het bekende ivoer voor

rode kanaries

is een mogelijkheid. Het "rood uit het potje" kan worden vermengd met het ivoer, dat we ook aan niet rood factorige kanaries geven. Ook is het mogelijk om dit in het drinkwater op te nemen. Een combinatie van ei-/krachtvoer en water wordt eveneens toegepast.

Er zijn duidelijke verschillen tussen diverse merken kleurstof. Iedere roodkweker gebruikt "zijn" merk. Het komt voor, dat 2 soorten in bepaalde verhoudingen door elkaar worden gebruikt, om tot een zo goed mogelijk resultaat te komen. De hoeveelheid van de toe te dienen middelen is van groot belang. Een nauwkeurige manier van werken is hierbij noodzakelijk! De rode kanarie is dan ook niet ideaal voor de beginnende liefhebber. Het toedienen van te veel kleurstof, evenals het geven van te weinig hiervan, zal terug te vinden zijn in de bevedering van de kanaries, die dan te licht, te donker of niet egaal van tint is. Hoe de wijze van toediening ook zal zijn, het blijft een zaak van specialisten, waarbij we een aantal dingen in de gaten moeten houden. Zo zal bij het toedienen van kleurstof middels het drinkwater door alle vogels enige stof worden opgenomen, immers iedere vogels zal moeten drinken. Met ivoer en/of krachtvoer kan dit anders zijn. Voert een bepaalde pop zijn jongen voornamelijk met ivoer, een andere kan de voorkeur geven aan zaden, waardoor er veel minder rood stimulans bij deze jongen binnen komt. Ook als de jonge rode vogels zelfstandig zijn, is een nauwkeurige verstrekking, zoals die tijdens de broedperiode is gedaan, noodzakelijk. Immers tijdens de jeugdruil zal het hele verenkleed, met uitzondering van de vleugel- en staartpennen worden vervangen. Willen we er

Rood schimmel

zeker van zijn, dat we een optimaal gekleurde vogel op de tentoonstelling kunnen brengen, dan moeten we de gebruikelijke voedervijze tot die periode handhaven, om ook die veren, die na de jeugdruï verdwijnen (b.v. door veren pikken) in dezelfde kleur terug te krijgen! Het grootste probleem vormt vaak de kleur in voornamelijk de vleugelpennen. Op vele keurlijsten valt te lezen, dat deze nog wat dieper rood kunnen. Zoals eerder aangegeven, worden deze veren tijdens de jeugdruï niet vervangen, wat inhoudt, dat de verstrekking van rode kleurstoffen al in een zeer vroeg stadium dient te beginnen.

Voor velen is dit het moment, waarop de oudervogels in de broedkooi worden geplaatst. Bij overjarige vogels zien we dikwijls, dat de vleugel en staartpennen goed doorgekleurd zijn. We kunnen ook vogels van het vorige broedseizoen als eigen kweek inzenden, wat betekent, dat de kwekers van rode kanaries met deze regel hun voordeel kunnen doen! Het is beslist niet eenvoudig om een mooie rood intensief of rood schimmel te kweken. Dit geldt evenzeer voor de gepigmenteerde kanaries met rood. Bij deze kleurslagen is de omschreven voedingswijze overigens evenzo. Dit geldt niet voor roodmozaïek. Bij deze kleur-

slag, eveneens voor specialisten, wordt weer een geheel andere discipline gevolgd. Immers hier vragen we vleugel- en staartpennen, die niet rood, maar zo helder (wit) moeten zijn! Het verstrekken van kleur stimulerende stoffen zal dus moeten geschieden, als de pennen reeds zijn volgroeid, dus kort voor aanvang van de jeugdruï.

*Reageren of vragen? Tel. 0342490965.
Piet Wassenaar - Barneveld - Juli 2009.
Keurmeester van kleur- en postuurkanaries.
foto's Piet Onderlinden*

Zelf keurmeester worden (9)

Veertig jaar geleden had je bij ons, in de Groninger Veenkoloniën, drie kleuren zebra-vinken. Wij noemden ze wildkleur, isabel en wit en als er eens iets misging had je een bonte. Toen ik dertig jaar later weer met vogels begon, liet ik de zebra-vink links liggen. Ik zag mijzelf als een herintreder in de vogelsport en de zebra-vink is toch een vogeltje voor beginners. Wist ik veel.... Inmiddels weet ik, zoals dat zo mooi heet, beter. De hele zomer had ik *De Zebra-vink*, het boek van de Nederlandse Zebra-vinkenclub (NZC) binnen handbereik. Vanwege de hoofdstukken over erfelijkheid, maar ook om de verschillende mutaties en mutatiecombinaties te leren benoemen. De eerste twee had ik er al snel ingestampt: de grijze en de bruine. Maar dan komt er iets wat bleekkrug heet, masker, zwartborst, oranjeborst. En dan zijn er grasjassen die mutaties gaan combineren tot zwartborst bleekkrug grijs, oranjeborst zwartborst blackface bruin, en wat te denken van de zwartborst zwartwang blackface grijs! Als ik het bedlampje uitdeed

en het moede hoofd te ruste legde, verscheen in het schemergebied tussen waken en slapen de praktijkdag in Veenendaal. Leden van de Nederlandse Zebra-vinkenclub brachten maar liefst 2325 zebra-vinken bijeen. Eerlijk is eerlijk. Ik keek er niet naar uit, maar, en dat is toch

het wonderlijke van de keurmeesteropleiding, eenmaal ter plekke slaat de vonk over, mede door het enthousiasme van de docenten Peter Wijgerde en Francis Kriesels. Wie dit tweetal over zebra-vinken hoort praten, wordt als vanzelf enthousiast. Op de praktijkdag zien we zebra-vinken in alle mogelijke mutaties en mutatiecombinaties. Zebra-vinken om door een ringetje te halen, maar er zijn ook vogels waar wel wat op aan te merken valt en dat verbaast mij dan weer. Ik denk dan: "Als je lid bent van de NZC, dan weet je toch dat je zo'n vogel beter thuis kunt laten?" Inmiddels kan ik redelijk goed met de zebra-vink door één deur. Alleen de opgebleekte kleuren, agaat, bleekkrug, masker en pastel zijn nog lastig uit elkaar te houden. Het valt mij op dat juist deze kleurslagen onder de liefhebbers populair zijn. Ikzelf mag graag een getekende vogel zien, zoals een bichenowastrilde, diamantvink of een ceresamadine (al dan niet gemuteerd). Vandaar dat mijn favoriete zebra-vink de witborst grijze is. Want zover ben ik al wel, dat ik kan zien of het er eentje uit de grijs- of bruinserie is. Maar de zebra-vink een vogeltje voor beginners? Dat zul je mij nooit meer horen zeggen!

(Wordt vervolgd)

Kortingsbon voor nieuwe leden!

Het is (hoewel vermeldt in het voorlichtingsbulletin aan de afdelingen) velen ontgaan dat ons aanbod aan nieuwe leden sinds dit voorjaar is uitgebreid: iedereen die lid wordt van de NBvV krijgt namelijk een kennismakingspakket thuisgestuurd. Naast algemene informatie over de bond en interessante aanbiedingen van onze vaste adverteerders bevat dit pakket ook een kortingsbon voor de ringenbestelling. Was het al zo dat een nieuw lid de ringen bij de eerste bestelling kosteloos als spoedbestelling geleverd kreeg, nu zijn ook de eerste tien ringen gratis bij gelijktijdige inlevering van de bon!

Een nieuw lid van de bond heeft de ringen dus razendsnel en spotgoedkoop in huis! Alweer een reden om uw buurman, vriend of kennis snel lid te maken